

# JUSTICIA SOCIAL

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

Any III - Epoca IV

Barcelona, 7 de gener de 1933

Núm. 79

## ANGUERA DE SOJO enemic de la República

Els jutges regentats per Anguera de Sojo, l'ex-governador de les arbitrariedades, han inventat una manera nova de fer justícia. Des d'ara, en aquesta Barcelona venturosa, el pitjor delicte no serà delinquir sinó acusar el delinqüent.

Des d'ara un delinqüent serà posat en llibertat mitjançant fiança de 5.000 pessetes: sobretot si ha delinquit estafant el poble. I un ciutadà assedegat de justícia, assegurarà la seva llibertat mitjançant fiança de 6.000 duros!

Per on Anguera de Sojo, tota un Govern republicà i esquerrà,

ens ha resultat un segon coronel Ibáñez. Incommovible com ell! Depositari de la fe pública i republicana, com ell!

No creiem que coses semblants passin en cap ciutat civilitzada del món. No creiem que la prudència ciutadana de Barcelona pugui ésser escarnida més enllà d'un límit que ja hem ultrapassat.

Tot Barcelona honrada està, aquesta vegada, al costat dels homes d'Esquerra Republicana de Catalunya, perquè tota ella se sent vexada amb la vexació que la justícia els ha fet.

En expulsar els regidors que

delinquiren, els directius d'Esquerra Republicana de Catalunya compliren un dels deures més sagrats dels partits polítics vertaderament democràtics. Castigar aquests homes seria tant com bandejar de Catalunya l'honestetat, la sinceritat política, la virtut ciutadana. Seria tant com estendre carta d'immunitat a tots els aventurers dels baixos fons polítics, lliurar-los la col·lectivitat, retornar a les hores negres de l'hegemonia lerrouxista.

Això podrà complaire a Anguera de Sojo, home d'ànima mesquina, que vol venjar supo-

sats agravis des de l'alt i immescut càrrec que en mala hora li lliuraren els mateixos que ara sofreixen la seva rancúnia de beat que es confessa i es fa perdonar cada setmana. Però això no pot complaire a Barcelona, a Catalunya, a ningú que hagi somiat alguna vegada en la regeneració ètica i política de la nostra terra.

Anguera de Sojo s'ha fet incompatible amb la República i amb Catalunya!

¿Què espera el Govern de Madrid per a foragitar-lo?

### A l'interior:

La Setmana Política, per Joan Comorera.

La F. O. R. A. i la C. R. O. M., per Ramon Jové.

La Cooperació a la U. R. S. S.

La tuberculosi en l'obrer, per Antoni Morelló.

L'obrer a la U. R. S. S., per Sidney Webb.

Etc., Etc.

NÚMERO: 15 cts.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Trimestre. . . . . 2'50 ptes.

Semestre. . . . . 4'50

Any . . . . . 8'00

Redacció i Administració:  
Portaferrissa, 30, pral.

### ECOS I COMENTARIS

A la Comissió de Pressupostos del Parlament es discutia si són poc o massa cares les Cases de Beneficència de la Generalitat.

El senyor Valls i Taverner, anant al gra, demanà quins eren els sous del personal d'aquests establiments.

—Zegon—contestà En Farreres i Duran—; lez mongez guanyen vint pezetes, lez dídez, zinquanta...

—¿No es podria rebaixa aquesta partida?—insinuà En Valls.

—¿i—afirmà decididament En Farreres—; fent que lez mongez facin de dídez!...

A l'últim el camarada Maurín s'ha dignat donar a la llum els seus tan esperats articles.

La Batalla de la setmana passada publicava el primer de la sèrie. ¿Però us penseu que són per a refutar la tesi de Campalans? Doncs us erreu, company. Són per a donar-li la raó!

Maurín repeteix en aquest article tots els arguments emprats per Campalans per a combatre la tasca negativa i destructora de la Internacional Comunista. I no cal dir que amb aquestes armes hi reix bastant bé.

¿Veiam si serà veritat allò que tots som uns?

Els nostres diputats porten de bòlit la minoria de la Lliga. Els senyors Ventoses i Tries i Tallades—circumspectes i refinats—no se saben avenir del braó i de l'empenta dels nostres homes. I no sabem com explicar-s'ho parlen de manca d'educació!...

Per altra banda sabem de bona tinta que els serveis tècnics de la Lliga han emprès una enquesta sobre la vida privada d'En Comorera per a veure de trobar-li algun pecadot per a treure-li el dia que els irriti una mica massa les "pajarillas".

Car és el que deia l'altre dia en Casabó: Bé els hem de contestar amb una cosa o altra a aquesta gent!

L'odiós atemptat portat a cap diumenge passat contra la Cooperativa Obrera "La Fraternalitat" de la Barceloneta ens revela fins a quin grau han arribat la ceguesa i la inconsciència de la F. A. I. Per imposar la seva dictadura no vacilla a denigrar la classe obrera sencera.

Mes això serà per als qui no coneguin els fets.

Però nosaltres els coneixem i acusem. Acusem Solidaridad Obrera d'haver anunciat l'atemptat des de fa ja un mes.

I acusem el Sindicat de les Arts blanques d'haver encoratjat i encobert la realització dels fets.

La setmana vinent donarem els antecedents de la qüestió. Entretant mantenim l'acusació.

## La F. A. I. i el moviment sindicalista revolucionari

La República va retornar-nos de l'exili tots els elements que en temps de la dictadura de Primo de Rivera anaren a França i a Bèlgica fugint de la crema. No vull pas criticar el fet de la seva fugida. Tothom ha d'obrar, sempre, d'acord amb la seva consciència i, en aquell cas, si la consciència els aconsellava viure a l'estranger, nosaltres no hi tenim res a dir. Solament constatem el fet que la República ens ha retornat uns ciutadans que no estaven d'acord amb la tasca que els que restàrem a la Península, malgrat les persecucions, anàvem preparant en la clandestinitat.

En honor de la veritat, però, hem de fer un aclariment; i és que durant els temps de la monarquia, quan manava Primo de Rivera, realitzàvem una tasca revolucionària, de conspiració, conjuntament amb els elements faistes, car aquests, durant aquell temps, consideraven, com nosaltres, que mentre existís l'obstacle tradicional en la persona del monarca Alfons XIII, no tindriem aquell mínim de llibertats indispensables per a l'exposició de les nostres ideologies. Llavors es constituí aquell famós Comitè d'Acció Revolucionària, Comitè Mixt, ingegrat per homes de la F. A. I. i de la Confederació N. T. Aquell Comitè d'Acció Revolucionària, doncs, per tal d'enderrocar la monarquia, establí contactes amb els elements polítics i militars d'esquerra, junt amb nosaltres, però amb la diferència que mentre nosaltres ens preocupàvem de preparar la C. N. T. perquè pogués rebre dignament el moment post-revolucionari, als faistes, com sempre, semblava no interessar-los altre fet que el plantejament de la Revolució. És a dir, la revolució per la revolució sense altre estudi previ ni cap finalitat constructiva.

Per tal de poder parlar justament

en contra dels procediments faistes, ens permetrem recordar que fórem nosaltres, els motejats de reformistes, amb el greuge de traïdors que actualment ens apliquen els faistes, qui des de la presó estant, en 1927, acordàrem constituir-nos en grup per tal de crear un periòdic portantveu de la C. N. T. i fer, a la vegada, tots aquells treballs de preparació revolucionària i sindical necessaris per a salvar la C. N. T.

Creàrem el grup Solidaridad i fèrem sortir *¡Despertad!*, l'únic periòdic que des de principis de 1928 tenia la C. N. T. Acció Social Obrera, de Sant Feliu de Guixols sortia irregularment. Fundàrem una magnífica revista, *Mañana*, i tan bon punt caigué la dictadura de Primo, en temps de la dictadura de Berenguer, organitzàrem una sèrie de conferències públiques i de reunions privades, per tal de preparar l'esdevenidor de la C. N. T. Tasca gegantina si es tenen en compte les dificultats que havíem de vèncer: manca de diners i de local segur per a reunir-nos, vigilància estreta de la Policia, empresonaments continus, etc.

A les darreries de 1927 se celebrà a Madrid un Ple nacional que atorgà un vot de confiança al Comitè Regional de Catalunya, per tal que reorganitzés el Comitè Nacional, amb militants de l'organització obrera de Barcelona. El Comitè Regional m'encarregà la formació del Comitè Nacional. Volent fer honor a la confiança que en mi diposità el Comitè Regional de Catalunya, a la vegada que tenint en compte la responsabilitat que la constitució d'un Comitè Nacional representava en aquells moments de continues repressions i de conspiració permanent, vaig voler cercar un conjunt d'homes preparats, bons per a conspirar i capaços de preparar un endemà brillant per a la C. N. T.

I el Comitè fou constituït amb els companys Peiró, Pla, Dionysios, Castelló, Roigé (el mestre) i el que aquestes línies escriu. Fèrem bona tasca; però més n'haguéssim fet de no sorgir l'incident Urales-Comitè Nacional. Incident faista-Comitè Nacional, millor dit. Sorgí la F. A. I. a pertorbar la tasca d'aquell Comitè en el qual tantes esperances tenien els bons militants de la C. N. T.

Malgrat tot, treballàrem. L'oposició faista, a part la família Urales, era feble, puix que tots o gairebé tots eren a l'estranger. Després de la proclamació de la República, l'oposició faista, amb l'empenta dels anarquistes francesos, que pateixen del mal de jutjar tots els països com a França, volgueren apoderar-se de la C. N. T. i ho aconseguiren, no per la solidesa de llurs arguments, sinó per haver-los deixat el pas lliure la fracció dels trenta. I aquest és el blasme que hem de fer als "trenta". I amb nosaltres tots els treballadors de Catalunya, car en definitiva qui hi ha sortit perdent amb aquesta lluita interna són els treballadors.

A causa de la F. A. I., la influència de la C. N. T. en la política del país és nul·la. Si els governants de Catalunya i d'Espanya haguessin de legislar inspirant-se en la C. N. T., gairebé podríem dir que no hi hauria cap mena d'assistència per a la classe treballadora. La C. N. T. no inspira, avui com avui, als governants, altres lleis que les de repressió en contra de la classe obrera organitzada en el si de la C. N. T. I d'això se'n diu fer tasca antiproletària i de destrucció de l'organisme confederal. Quan una organització obrera no pot exercir cap influència en la formació d'un poble, i només es té una temença de pertorbació en la vida d'aquest poble, produïda per l'organització obrera, ha de renovar-

se o ha de morir. Si hi haguessin possibilitats d'establir el comunisme llibertari, la pertorbació sistemàtica tindria una explicació per tal de debilitar i desacreditar el règim que ha de morir. Però ara no estem en aquest cas. La República és jove, amb energies per a defensar-se dels que l'ataquin, i la F. A. I. no té un programa mínim immediat, indispensable per a realitzar una revolució. I d'aquesta pertorbació, per la manca d'aquest programa, afavoreix els elements de dreta, aplanant el camí a un feixisme republicà o a una restauració monàrquica. Que seria una d'aquestes dues coses el que en sortiria d'una revolució faista, en cas de produir-se i triomfar momentàniament.

Es natural que d'una organització com aquesta en fugin els treballadors i la combatin els vells militants. Per això ens trobem que davant l'anunci de la celebració d'un Ple regional existeixi una gran expectació en els medis confederals. Expectació ara més justificada que mai, puix que el pròxim Ple regional ha de cloure una ja llarga actuació faista que ha portat el descreït a aquella central sindical que fou, en un temps, l'esperança de la classe treballadora del nostre poble.

Però heus ací que el Ple que la Confederació Regional del Treball de Catalunya havia de celebrar pròximament a Terrassa ha estat suspès pel Comitè Regional, compost per elements faistes. ¿Per què el Comitè Regional ha suspès o ha ajornat la celebració d'aquesta tan esperada reunió regional? ¿Tenen por, els faistes, que els "trenta" els cantin les veritats, i temen la desautorització de la classe treballadora de Catalunya? ¿Volen continuar amagant als treballadors les anomalies

PERE FOIX  
(Segueix a la pàg. 4.)

Aquest número conté la "Crònica parlamentària de la U. S. C." amb les intervencions dels companys Comorera, Serra i Moret i Fronjosà en la discussió dels pressupostos de la Generalitat

**MOVIMENT SINDICAL**

**La F. O. R. A. i la C. R. O. M.**

El moviment sindical de casa nostra constitueix sempre un motiu d'actualitat, de dolorosa actualitat; el constituirà encara durant molts anys.

Hi ha un aspecte—l'aspecte melodramàtic i sentimental— que a tot arreu ha voltat d'indulgència les errors, els disbarats i àdhuc els crims que han comportat les lluites proletàries, i que a casa nostra ha provocat repugància i indignació.

En el món internacional de les lluites sindicals, l'acció violenta i desesperada, obeint al complex de l'atavisme de l'home, ha tingut un caràcter de circumstància, i poc a poc ha estat possible de separar allò que anava constituint la tradició sindical d'allò que no n'era altra cosa que deformacions i excrescències.

No hi ha dubte que ací aquesta etapa d'eixorçesa i de violència serà superada; el nostre comentari, però, ha de circumscriure's al moment que estem vivint, formulant la constatació que ara com ara la culminació de la crisi sindical no ofereix altra possibilitat que la continuació de la història de les morbositats de què està plena la nostra lluita obrera.

Les dues tendències (diguem-ne tendències obreres) que s'enfrontaran en el Ple de Sindicats de Catalunya, que s'ha de celebrar el dia 24 de desembre i que segons sembla es reunirà aviat, es preparen a la lluita amb el secretisme que ha caracteritzat tota l'activitat sindical entre nosaltres.

Fixem-nos en la denominació que s'apliquen aquestes dues tendències: comunista llibertària i sindicalista llibertària. La semblança de l'etiqueta té l'eloqüència de resumir en poques paraules la part vulnerable d'aquestes dues actituds. Totes dues obeeixen a la mateixa posició mental del tipus de lluitador limitat i absent de perspectives històriques i objectives. El militant llibertari d'ací ha volgut encabir dins les seves concepcions reduïdes les més amples aspiracions. La impossibilitat de triomfar en el seu propòsit s'ha traduït en aquestes reaccions de la voluntat de lluita que l'han portat a tots els excessos, presoner d'una visió de les coses que no comportava ni amplitud, ni elasticitat, ni propietats creadores.

A tot el món, en lloc d'entossudir-se a assajar procediments de lluita, que ja han donat tot el que podien donar, hom ha acceptat les lliçons de la realitat emprant els mètodes de lluita consagrats per l'experiència i que constitueixen el conjunt—del qual el Sindicat no és més que una part—de la tradició obrera.

I bé; hom no vol veure això a casa nostra. De l'enfrontament de les dues tendències anarquistes que omplen les lluites sindicals a Catalunya només en poden resultar dues coses: Que triomfi la tendència comunista llibertària (vulgarment, la F. A. I.) i el nostre moviment es transformi en allò que era la "Federación Obrera Regional Argentina", un organisme mixt d'aventurisme obrer i aventurisme personal; o que triomfi el grup sindicalista llibertari, conegut pel mot—eloqüent de tan buit—d'"Els Trenta", i aleshores la Confederació Regional de Catalunya es converteixi en un instrument de vegetació sindical apropiat perquè se'n pugui aprofitar qualsevol polític murri i poca-vergonya, o un dels partits burgesos amb menys escrúpols polítics i morals, exactament com la "Confederación Regional Obrera Mexicana".—RAMON JOVÉ BRUFÀU.

**El fulletó de "Justícia Social"**

Hem decidit ajornar el començament del fulletó que anunciàvem la setmana passada, la "Història dels Cooperadors de Rochdale", a fi de poder donar sortida a la traducció de l'interessantíssim estudi de Sidney Webb publicat a la *Current History Review* de Nova York, "L'obrer a la U. R. S. S."

Sidney Webb pertany al laborisme anglès. Fou un dels fundadors de la Societat Fabiana i contribuï a *els Fabian Essays in Socialism*. Junt amb la seva muller, Beatrice Potter, fundà la prestigiosa revista política anglesa *New Statesman* i ha escrit diverses obres sobre socialisme, sindicalisme i cooperació. En el primer gabinet Mac Donald fou ministre de Comerç i en el de 1929, ministre de Colònies.

Aquest petit treball seu que avui comencem a publicar és resultat d'una recent visita que Sidney Webb ha fet a la U. R. S. S. La seva lleialtat i la seva honestat política són la millor garantia per als nostres lectors que es troben davant un document que reflecteix d'una manera objectiva la situació real de l'obrer a la U. R. S. S.

**LA SETMANA POLÍTICA**

**Política de subsidis?**

El conseller de Finances del Govern català, contestant una afirmació que féu el representant de la U. S. C. en la discussió de totalitat del Pressupost, digué que la Generalitat s'ha preocupat dels sense feina. Efectivament, és així però no en la forma que ha projectat la minoria socialista. La diferència no és de matís, sinó de fons. I respon a una concepció, a una política distinta.

Parlà el senyor Pi y Sunyer de subsidis.

Proposem nosaltres una política de treball.

¿Què és millor, què és més factible, què és més desitjable?

Una política de subsidis no és fecunda. No és constructiva. No és reproductiva. La col·lectivitat fa un gran esforç, sense conseqüències positives ulteriors, arriscant, potser, conseqüències ulteriors negatives. L'home que percep un subsidi, viu, vulgui's no es vulgui, de caritat, sobretot en un país com aquest, orfe de tradició i d'organismes d'assegurances contra l'atur. L'home que percep un subsidi, al que ell ha contribuït sota un règim d'assegurances, esgota el seu propi estalvi en temps curt i és un pesombre per als seus companys que cititzen i per a tota la col·lectivitat, no poden oferir-los, en canvi, cap compensació de nova riquesa o activitat, i a la fi acaba vivint també de caritat. Clar que l'almoïna ja no és l'ofensa individual, típica del degradant catolicisme, sinó un gest de la col·lectivitat. La distinció és important, però no altera la substància. És per això, segurament, que el subsidi no enlaira l'home, ans bé l'humilia i el corromp en viciar-lo i en acostumar-lo a un cert parasitisme. Una política de subsidi crea el professional del subsidi, poma podrida en un cistell curull.

Hem de rebutjar-la. I en rebutjar-la, hem de concentrar l'atenció i l'esforç en una intel·ligent política de treball.

Un sense feina català no demana subsidi, sinó feina.

¿És que no és possible trobar feina, provocar feina? ¿Com poden afirmar tal cosa els que es veuen en cor de trobar cabals per a organitzar un subsidi?

És possible. Però, també és més difícil. I és aquesta la dificultat.

Molt més difícil, perquè exigeix una mobilització tècnica del pressupost i de les finances i, especialment, perquè s'acompanya d'un profund menyspreu per les pràctiques tradicionals dels polítics no emancipats de les supersticions capitalistes.

Per a una política de treball cal cercar recursos bons i a bon preu, fora de les fonts que nodreixen el pressupost ordinari. I la recerca d'aquests recursos és cosa fàcil per a l'home que no se sent inhibit davant el fetixista dret romà i encara que cregui en les virtuts i en la justícia de la propietat privada.

Amb una mica de coratge, el senyor Pi y Sunyer hi arribarà!...

**Parlem de l'Ibàñez**

Ibàñez, el competentíssim cap de Policia, és una Bastilla. Un Govern republicà i d'esquerra ens el va regalar. Haurem, potser, d'esperar que un Govern republicà de dretes ens el tregui. Espanya no vol mudar la famosa pell paradoxal.

Qui sap? ¿No serà una tàctica maquiavèlica?

És sabut que a França un general monàrquic consolidà la República des de la presidència. És sabut que a Alemanya un mariscal monàrquic destorbà, sense voler, el retorn dels Hohenzollern.

No serà aquest el secret?

¿No pensarà el Govern Azaña que la millor manera de defensar la República és lliurar-la en mans dels seus enemics? ¿Que el millor servidor de la República a Barcelona és precisament el que fou el més lleial servent del general Barrera?

Alguna teoria haurem d'inventar els barcelonins per a tranquil·litzar els nostres nervis, les nostres inquietuds republicanes.

Hosanna, doncs!

Amb una bomba diària, amb una dotzena d'atracaments diaris, amb Angueres a l'Audiència, amb policies que paren la mà i juguen a la manilla, hem de considerar-nos feliços. Així consolidem la República. Car, ¿quin no seria l'odi antirepublicà de tots els terroristes, de tots els atracadors si se'ls descobrís i castigués, i de tots els Angueres i policies immorals o desvagats si se'ls obligués a complir amb el seu deure? Esgarrifa pensar-ho!...

Beneim, doncs, el coronel Ibàñez i els seus aliats terroristes, atracadors, monàrquics, Angueres i policies, benemèrits consolidadors de la República!... I beneim també, i fervorosament, el Govern republicà i esquerrà que de tant que ens estima ens abandona a mans dels nostres enemics!

Visca Ibàñez!  
Visca la República!

**Encara moixigangues!**

A l'Olympia es va premiar els policies i guàrdies civils bons minyons. Es mobilitzà tota la famalla militar. I un cap de la Guàrdia civil va representar-hi el president de la República (millor ell que Macià!)

Un estranger que ens hagués visitat, ignorant del 12 d'abril, no hauria pas intuït que en aquest país quelcom ha canviat, quelcom va caure per a sempre. Tan igual era la moixiganga d'aquests dies republicans a les que tant excellia la monarquia! I tan rememorativa!



¿Per atzar, un policia, un guàrdia civil cobren per a ésser dolents? ¿O veure un policia o un guàrdia civil virtuós, és cosa tan excepcional, tan miraculosa que cal fer-ho saber al món a toc de timbals i de campanes?

**La vaga dels carrilaires**

Sembla que no hi haurà vaga de carrilaires. Sembla que, a la fi, uns quants milers de treballadors seran salvats del desastre i de la fam!

Prenent-los com a conills de laboratori, els faistes 100 per 100 volgueren jugar a revolucions amb la massa carrilaire. Com ho feren amb els telefonistes, amb els metallúrgics, amb tot el proletariat català. Com ho fan, constantment, amb el proletariat andalús. Però els comptes no han sortit bé aquesta vegada, per culpa de l'analfabetisme tècnic (que diria un boc) dels faistes, o d'un dels mil i un confidents i agents provocadors que amb els faistes es confonen.

No lamentem el fracàs faista. Però, no en donem pas gràcies al ministre Prieto.

Si els faistes han treballat malament, Prieto ho ha fet pitjor. De la justíssima intranquil·litat dels carrilaires, bona part de culpa en té Prieto. Moltes de les coses que més ofenen els carrilaires i que més han servit i serveixen al faisme irresponsable i tèrbol, les ha creat o les ha mantingut Prieto. I, després, el llenguatge del ministre!

¿Què és això de pàtria, senyor Prieto? D'Espanya? ¿Què és pàtria i què és Espanya? ¿La pàtria dels accionistes, l'Espanya dels benestants? Prieto ha oblidat que quan un socialista invoca la pàtria davant una multitud de treballadors que clama justícia, és que ha deixat en el camí la substància viva del seu socialisme! De socialisme no n'hi queda més que la careta!

Passada l'hora perillosa, molt ens agradaria que els companys del Partit Socialista Espanyol demanessin un tribunal de bons examinadors socialistes per a en Prieto. Ens satisfaria, perquè o el Partit acaba amb les "genialitats" de Prieto, o Prieto acabarà amb el partit!...

**Confessionalisme bancari**

L'ortodòxia catòlica s'ha refugiat en la "Caja de Ahorros y Monte de Piedad (6 por 100) de Barcelona". Ortodòxia catòlica en castellà, perquè fa més bonic!

La "Caja" ha editat un "Almanaque 1933". I en la primera plana llegim, corpresos d'emoció mística: "Nihil obstat.—El Censor, Agustín Mas Folch C. O.—Barcelona 3 de octubre de 1932.—Imprimase. † Manuel, obispo de Barcelona.—Por mandato de su Excia. Rvma., Dr. Ramón Baucells, Canciller-Secretario."

Havent-hi confessionalisme catòlic s'imposa una inspecció comptable. Car ningú no ignora que els catòlics poden pecar sempre perquè sempre són perdonats.

JOAN COMORERA

**MOVIMENT COOPERATIU**

**La Cooperació a la U. R. S. S.**

*El perfeccionament del sistema cooperatiu soviètic: L'exemple d'una societat rural.—Comerç actiu.* I això que sobretot és més important, el personal de la Cooperativa s'interessa seriosament a millorar el servei del consumidor. Els preus estan inscrits sobre etiquetes, en caràcters grossos, al costat del gènere; la cooperativa ha estat dividida en diversos departaments: robes, sabates i xancles, merceria, confeccions, articles per a les necessitats intel·lectuals, vau-xella, quincalleria, queviures.

Observant l'actitud del venedor envers els clients, els departaments plens d'articles de gran consum, es veu que aquesta societat rural de Poimsk ha comprès els nous problemes que es plantejaven al comerç soviètic i que ha emprès resoltament la reorganització del seu treball.

Abans, en un dia de mercat, aquesta cooperativa no venia més enllà de 300 ó 400 rubles. Avui, en els dies ordinaris les vendes s'elevan a 700 rubles i en dies de mercat, a quatre i cinc mil rubles.

Aquest darrer mes de juliol la cooperativa ha fet una xifra de vendes de 25.100 rubles, això és, dotze vegades i mitja la xifra del mes de maig.

La cooperativa estudia els recursos interiors que la població pot tenir des del punt de vista de la producció i ha passat un contracte amb la colhoza industrial "Els preceptes de Lenin", la qual s'ha compromès a lliurar-li cada mes de 15 a 20 mil rubles d'articles manufacturats d'ús corrent.

Posats al corrent de la situació de llur cooperativa, els socis s'afanyen a liquidar els endarreriments del capital compromès. En els deu primers dies de juliol, el capital en accions de la cooperativa ha augmentat de 4 a 4.500 rubles. Abans, cada soci pagava, per terme mig, uns trenta copecs al mes a compte del seu capital i ara, en deu dies, cada soci ha lliurat a la seva cooperativa dos rubles i mig.

La societat ha organitzat un restaurant on un menjar compost de dos plats de carn costa un ruble i mig; dintre dos mesos no costarà més enllà de 75 copecs.

La cooperativa ha adquirit dues vaques de raça. El restaurant ven llet, nata i altres productes làctics. Després de les vaques, s'han comprat dos porcs. Per altra banda, la cooperativa conrea una hectàrea de cogombres i de tomàquets, una de patates i una gran plantació de cols, i posseeix un forn de pa que cada dia lliura a la colhoza mil quilos de pa.

¿Quina és la causa d'aquest bell èxit de la cooperativa rural de Poimsk? El fet que la cooperativa està formada per una col·lectivitat d'homes ben units entre ells. Començant pel president i acabant pel dependent venedor, tots ells són uns entusiastes del comerç soviètic. El president del Consell d'Administració de la cooperativa és el camarada Budnikov, ex-guàrdia roig que ha participat activament en la guerra civil i ex-obrer petroler de Bakú. D'ençà 1924, treballa en la Cooperació.—(Centrosius.)

**BIBLIOGRAFIA COOPERATIVA**

*Revue de la Cooperation Internationale.*—El número de desembre d'aquesta interessant revista, òrgan de l'Aliança Cooperativa Internacional, conté entre altres coses:

*El Comerç Municipal*, primer d'una nova sèrie d'articles resumint els resultats de l'enquesta realitzada per l'A. C. I. sobre el mecanisme de les empreses municipals que s'ocupen de la distribució de mercaderies. Els productes considerats són els que interessaven particularment des del punt de vista cooperatiu, entre ells, la llet, la carn, el carbó i la indústria de l'alimentació col·lectiva (restaurants); per altra banda, s'ha escollit, per a un estudi detallat, un cert nombre d'empreses municipals generalment considerades com a models del seu gènere dintre els països respectius. El primer article tracta del quadre actual del comerç municipal i dóna les raons del seu desenvolupament i examina, des d'un punt de vista crític, l'organització i el mecanisme de certes empreses municipals que s'ocupen del carbó.

*Impressions sobre la Cooperació espanyola*, recollides durant la seva recent visita al Congrés Cooperatiu Espanyol, per Ernest Poisson, vice-president de l'A. C. I.

*El Cinquantenari de la Federació de la Producció Cooperativa.*—Per J. J. Worley, qui descriu 50 anys de desenvolupament de la cooperació obrera de producció a Gran Bretanya.



**Guéhenno, al català**

S'anuncia per a molt aviat l'aparició de la traducció catalana, deguda a S. Sarrà Serravinyals, *Caliban, parla*, de Jean Guéhenno. L'editarà Publicacions "La fona", de Sabadell.

La incorporació al català d'aquesta obra té una gran importància per a l'obrer. Vegeu la presentació que en fa Publicacions "La fona", l'empresa editora que amb el llibre de Guéhenno reapareix convertida en cooperativa de publicacions:

"Shakespeare, el gran dramaturg anglès del segle XVII, va escriure, al final de la seva vida, una obra originalíssima: *La Tempesta*. Hi juguen destacadament tres personatges: Ariel, Prósper i Caliban. Aquesta comèdia de Shakespeare ha suscitat tothora una especial atenció entre pensadors, sociòlegs i escriptors.

Shakespeare inventa el personatge Caliban, i per la forma com el tracta, insinua que la barbàrie de l'home salvatge, és, encara, un exponent humà.

Ernest Renan, el filòsof francès del segle XIX, una de les mentalitats més vastes, lúcides i agudes del seu temps, cospa la intenció shakesperiana i la continua i l'actualitza. Publica una comèdia que es titula *Caliban i l'encapçalat* amb aquestes paraules: "Prósper, Duc de Milà, desconegut de tots els historiadors; Caliban, ésser informe, tot just esbossat, en via d'esdevenir home; Ariel, fill de l'aire, símbol de l'idealisme, són les tres creacions més profundes de Shakespeare. Em proposo fer moure aquests tres personatges dintre d'algunes combinacions adaptades a les idees del nostre temps."

Renan constata, doncs, dos segles més tard en Caliban, aquell exponent humà. Exponent dur i feixuc, potser sí; però útil ja al capdavant dintre la mecànica humana, com la pedra foguera que del xoc furios amb els metalls els poleix i els afina. Renan precisa en Caliban, l'escletxa capítol, el fill del poble, insubmis i generós que es redreça contra l'esclavatge i encausa, barallant-se i tot, la formació de la seva consciència d'home.

El temps ha donat la raó a la intuïció de Shakespeare i a les prediccions concretes de Renan. Avui el poble és el mantant inestroncable i incontenible d'humanitat, i, com preveïa Renan, estem assistint "al moment més memorable de la història de la humanitat, del qual no ens adonem plenament perquè és massa prop nostre, però que constituirà, als ulls de l'esdevenidor, una revolució sols comparable a aquella que va marcar una nova era dintre la història dels pobles".

Efectivament, la humanitat pren, cada dia més, consciència dels seus destins. Gràcies a la fidelitat insubornable dels Calibans a la causa de la humanitat, aquesta hora ha estat possible que arribés i fos fecunda. Si el món ha esdevingut, de mica en mica, més sociable i més humà; si és possible de presentar un ordre social més just, és obra, en gran part, de l'inconformisme pur i heroic dels homes més mal cultivats. La dolor dels homes innominats ha imposat la moral nova.

Caliban, parla! Escolteu la seva visió del món. Visió incògnita, vigorosa, audaç, serena i justa. Visió de pensament i d'humanisme desconeguts: visió revolucionària. Visió nova, inoblidable.

# La tuberculosi en l'obrer

Hem arribat a un temps en el qual ens cal esguardar el món amb els ulls de la realitat, per a cercar solució pràctica a tots els problemes de transcendència tant moral com social; un d'aquests problemes, avui en plena virulència, i que afecta directament les classes treballadores del món sencer, és la tuberculosi, la qual, davant la ineficàcia dels procediments emprats per a combatre-la, continua segant noves vides preferentment dintre la joventut.

A l'entorn de la tuberculosi humana s'han fet molts comentaris i s'han creat tota mena d'organismes (molts d'ells complicats i cars), els quals en divulgar el resultat de llurs investigacions altament científiques, ens han portat a la fatal deducció que es troben incapacitats per a lluitar contra aquest terrible flagell: totes llurs iniciatives i activitats es limiten a actuar en front les causes coadyuvants de la malaltia, i recomanen la higiene de l'habitació, puresa d'aire, administració de iònics, vacunacions poc escrupoloses, etc.; en una paraula: el comerç de la tuberculosi.

Es una realitat científicament demostrada que la causa etiològica de la tuberculosi és el bacil de Koch; és, doncs, de cara al bacil de Koch en el sentit que cal orientar les activitats sanitàries antituberculoses, si hom pretén que llurs treballs resultin eficaços; no en treurem res de procurar al treballador una habitació higiènicament confortable, ni en esmerçar quantitats fabuloses en construir excel·lents sanatoris, si no ens preocupem al mateix temps que, tant en aquella habitació com en el sanatori, l'alimentació del treballador i del malalt no siguin d'origen tuberculós; cal anar a cercar l'arrel de ple, i atacar directament la font de la tuberculosi humana.

Segons la Comissió anglesa antituberculosa, la tuberculosi bovina constitueix l'origen del 98,5 per 100 dels casos de tuberculosi pulmonar humana; doncs bé: malgrat aquesta afirmació suficientment autoritzada, la inspecció sanitària de les vaqueries i productes alimentosos de procedència bovina, o no és pràctica enlloc, o bé sí es practica és en condicions defectuoses excepcionalment trobareu a Catalunya vaqueries que siguin degudament controlades, i llet i carn bovina que s'ofereixin al mercat amb les suficients garanties sanitàries. Per a donar una idea de la magnitud d'aquest règim totalment arbitrari n'hi ha prou observant arreu de Catalunya, tant en els escorxadors públics com en els particulars i fàbriques d'embutits, on ni tan sols es disposa dels elements més indispensables de diagnòstic; la reacció de la tuberculina ha esdevingut una operació de luxe, únicament reservada per al bestiar d'aquells ramaders que tenen consciència de llurs actes i diners; no hi ha tan sols un municipi que

finals ara s'hagi ocupat de facilitar als ramaders la tuberculina necessària per a practicar la reacció periòdica.

En front d'aquest dolorós estat de coses, no hi ha sanitat possible en l'alimentació; en tant el proveïment de llet a Barcelona es faci a base de les vaqueries instal·lades dintre la ciutat, en locals reduïts, sense renovació d'aire i en un ambient totalment insà, les vaques lleteres seran tuberculoses en un 90 per 100 i, per tant, la llet no podrà mai reunir les més elementals condicions d'higiene i sanitat; així mateix, en tant els senyors fiscalitzadors de la sanitat de la llet a Barcelona continuïn essent al mateix temps eminents clínics de les vaques dels vaquers, el públic consumidor barceloní tampoc podrà tenir la més petita garantia quant a la sanitat de tal producte. Cal convenir també que la llet no és pas un producte únic: la llet constitueix l'aliment essencial del nen i del malalt, i és per això que el públic consumidor ha d'exigir una classificació i categorització racionals d'aquest preciós aliment en relació a la seva riquesa nutritiva i a la seva sanitat.

En primer lloc, si aspirem a consumir la llet en condicions suficients d'higiene i sanitat, hem de començar desplaçant els centres de producció de la mateixa a un mitjà adequat. Perquè les explotacions de producció de llet siguin higièniques cal que s'estableixin en ple camp, en mig de la natura; la llet higiènica ha d'ésser elaborada dintre l'aire pur, i per mitjà d'una alimentació sana, que s'adapti en allò possible a les específiques i naturals condicions dels bòvids; el control sanitari del bestiar destinat a la producció de llet, així com les atencions higièniques pròpies de l'explotació, hauran d'ésser objecte d'estreta vigilància; i, finalment, la centralització de la venda de la llet en les ciutats de consum facilitaria d'una manera especial la presa de mostres i el compliment de totes les disposicions encaminades a garantir als ciutadans consumidors d'aquest producte la màxima sanitat possible.

La carn ha d'ésser considerada com l'aliment essencial de la classe treballadora. Engendra la riquesa, puix augmenta la producció en el treball; cal, doncs, que reuneixi també les qualitats nutritives i sanitàries adequades. L'actual règim de proveïment de carns i el seu control sanitari es presten a tota mena de comentaris; és quelcom de catastròfic. La Naturalesa ha volgut dotar l'home d'una remarcable potència d'immunitat per a la tuberculosi. De no ésser així, no quedaria gairebé gent al món. Es un fet que dintre l'espècie bovina existeixen un promig d'un 20 per 100 (com a mínimum) de vaques tuberculoses; és una realitat també que absolutament totes les vaques són sacrificades o bé als escorxadors o a les fàbriques d'embutits: ara bé: malgrat l'evidència dels fets esmentats, el decomis d'una canal bovina constitueix en els temps actuals un esdeveniment extraordinari, car hom ha trobat una solució més pràctica i aparentment més econòmica: la característica i vergonyosa assecurança de decomis, controlat per elements estranys a la producció i al consum.

Per la nostra part, el Sindicat Agrícola del Pallars, entitat genuïnament representativa de la classe ramadera del Pirineu català, ha proposat fa ja molt temps, al Govern de la Generalitat de

Catalunya, la celebració d'un Congrés anomenat de la Carn, amb la finalitat d'adoptar una solució harmònica que pugui garantir el progrés dels pobles ramaders i al mateix temps assegurar al ciutadà consumidor la carn, aliment essencial en la vida moderna, amb el suficient grau de menjabilitat, tant sanitària com nutritiva. Ara per ara, el Congrés de la Carn no dona senyals de vida: els eterns interessos creats de quatre gal·lardeus han pogut més que el benestar de dues col·lectivitats alhora; aquest procedir no és ni democràtic ni correcte. A l'Escorxador de Barcelona en passen de verdes i de madures, i als ramaders de Catalunya ens interessa aclarir aquest aspecte i després, si cal, sol·licitarem la seva desinfecció immediata. S'imposa la higienització administrativa d'aquell focus perillós.

Els treballadors, amb el fruit de llur treball tenen dret a consumir productes alimentosos suficientment garantits; de la mateixa manera que el treballador ramader, mal anomenat propietari, ha d'exigir de la civilització que els seus productes, fruit de sacrificis i privacions, no serveixin precisament per a mantenir tota una sèrie de xerraires, farsants i aventurers, i vagin directament del productor al consumidor, al preu adequat a les possibilitats econòmiques dels dos contractants.

L'organització racional de l'intercanvi de la llet i de la carn bovines portarà indiscutiblement una millora en la sanitat de tals productes, i ja llavors el bacil de Koch deixarà d'ésser una mina per a uns quants i l'etern fantasma de la Humanitat.

ANTONI MORELLÓ

## NOTES ECONÒMIQUES

El ministeri de Comerç britànic ha elaborat el següent estat que mostra el descens del comerç exterior en els tres darrers anys sofert per 17 països que en 1929 representaven el 80 per 100 del comerç mundial.

	Percentatge de disminució en valor.	
	Import.	Export.
Gran Bretanya	39,2	47,9
Canadà	63,6	31,4
Austràlia	67,6	46,8
Índia britànica	48,4	59,7
Malasia britànica	36,3	64,7
Estats Units	67,5	68,2
Alemanya	65,0	54,2
Frància	50,1	59,2
Itàlia	69,4	59,1
Holanda	48,9	56,5
Japó	37,2	47,0
Bèlgica-Luxemburg	52,5	52,1
Tecoslovàquia	60,4	60,1
Suïssa	31,1	59,6
Dinamarca	30,6	32,1
Suècia	31,9	45,1
Austria	51,0	65,4
Noruega	35,2	25,0
Promig	52,9	56,7

Segons un estudi recent, la companyia Maggi de productes d'alimentació posseeix, a la fi de l'exercici 1931-1932, un capital en accions de 24 milions de francs suïssos. El benefici realitzat ha estat de 5.400.000 francs suïssos i el dividend repartit, del 14 per 100.

## CARTES AL DIRECTOR

### Acabem amb la S. D. N.

Company:

Deixeu-me referir a l'assumpte de la invasió de la Manxúria per les tropes japoneses i l'interès a fer voler reconèixer aquest tros de terra com Estat.

En la reunió del dia 8 de desembre, i signada per nacions classificades com a segona categoria—serà una frase manllevada al senyor Lerroux?—, sortí per mitjà de la veu d'Espanya, una proposició seca, clara, precisa i contundent, que deixà bocobadades i desconcertades totes les altres nacions catalogades com a primera categoria i alarmà considerablement el Japó, el qual, per la veu autoritzada del seu representant, senyor Matsuoka, llançà sobre la Societat de les Nacions l'amenaça que si prosperava la proposició dels segons es retiraria de la Societat i potser vindrien uns mals no previstos per als signataris de la proposició.

Fins aquí la cosa no deixa d'ésser un de tants episodis de la vida mundial, una mena d'estira i arronça; però el fet veritat és que es tracta del principi de la fi de la Societat de les Nacions. És el principi de la impotència de les grans nacions; el principi, en realitat, de la fi d'aquest sistema capitalista.

L'assumpte del Japó no és cap qüestió d'idealisme; no és debat cap problema d'ètica; és purament una guerra capitalista. Al Japó li sobra gent; gent que no pot ja treballar a casa seva per manca d'espai; li cal, doncs, cercar-lo allí on sigui, i, per a abreujar, el cerca en la nació més pròpera (Xina) i en tria el lloc més prometedor (Manxúria).

L'assumpte de la Manxúria és una qüestió d'expansió de capital; és una qüestió d'imposar el sistema i organització d'una nació que ja no pot ella mateixa engolir tot el que acapara. Per això envaeix i tot seguit procura establir, pels mitjans que siguin, inclús amb les armes, una població que consumeixi—pagat a preu d'or—tot allò que al Japó li sobra.

Davant d'aquest fet, que potser no és únic en la història, han hagut d'alçar-se, abans que ningú, unes altres nacions capitalistes; i si bé hauríem preferit que en aquesta protesta les nostres veus haguessin tingut la mateixa força que les nacions signatàries, aplaudim sense reserves, malgrat la ideologia que ens separa d'elles, aquest bell gest.

És un fet que entenem passarà a la història, si bé hom ja veu l'interès que hi ha en fer-lo oblidar al cap de pocs dies de produir-se, per aquelles nacions que tenen concessions internacionals a la Xina.

Per tant, aquesta demostració d'incapacitat d'arrostrar les conseqüències greus amb què amenaçava el Japó és un fet palpable i no hi ha dubte que la Societat de les Nacions ha rebut un cop fort, que encara s'agreuaria més si les nacions signatàries de la lloable proposició paguessin amb la mateixa moneda amb què amenaçava el Japó: retirar-se de la Societat de les Nacions.

Cal acabar d'una vegada amb aquesta casaca que cobreix inútilment una burocràcia, puix que solament té pit per a lluir una rastrellera inacabable de condecoracions, un faix de seda i un espasi de diplomàtic.—A. NIALET I BRUGADA.

Fulletó de JUSTÍCIA SOCIAL — N.º 1

Sidney Webb

## L'obrer, a la U. R. S. S.

De totes les opinions formulades a l'entorn de la Unió Soviètica, les referents a la vida de l'obrer són les més contradictòries. Persistent com es vol a examinar només un cert aspecte de la qüestió, els observadors de les diverses tendències polítiques, fatalment han d'arribar a conclusions oposades. Caldria, doncs, començar a comprendre que no es poden aplicar a la U. R. S. S. els nostres mètodes d'examen tradicionals i que és ja hora d'esguardar aquest país amb uns nous ulls.

### LES QUATRE CLASSES DE PRODUCTORS.

Els treballadors d'ambdós sexes que treballen a les diferents branques de la producció de la U. R. S. S. poden dividir-se en quatre classes. La primera d'elles està formada pels vuit milions de famílies camperoles que continuen una explotació de tipus individual i que gaudeixen—si es pot permetre aquesta

expressió en parlar d'un nivell de vida tan baix—de la totalitat de la renda que els procura llur terra. Vénen després, en nombre dues vegades major, les famílies organitzades en explotacions agrícoles col·lectives. D'aquestes, les anomenades "comunes", estan organitzades en una forma netament comunista.

La majoria, però, no produeixen en comú res més que el blat; la marmanya i les hortalisses, l'aviram i els productes làctics resten propietat privada. Una categoria anàloga comprèn els dos o tres milions d'artesans que han constituït tallers independents on l'utilatge i la maquinària són propietat col·lectiva i dels quals els productes manufacturats són venuts, ja sigui pels magatzems de l'Estat, ja sigui per les cooperatives de distribució. A aquesta mena d'associacions cal afegir les associacions independents de caçadors, pescadors, etc. Per últim, la categoria més important i cada dia més numerosa, que es calcula avui dia en una quarta part de la població total de la U. R. S. S., és la dels obrers assalariats que treballen a les explotacions agrícoles, les mines, les fàbriques, els vaixells, els ferrocarrils, les centrals elèctriques i altres empreses del Govern i a les Societats cooperatives. A aquesta darrera categoria, la sola sindicada, anem a consagrar aquestes línies.

### DIFICULTAT D'UNA EVALUACIÓ JUSTA DEL SALARI.

Quan es vol estudiar la situació dels obrers manuals, hi ha dos factors que es presenten immediatament a la nostra consideració: el nivell dels salaris i la situació dels obrers en la vida social. Diguem tot seguit que és difícil pronunciar-se d'una manera absoluta sobre el primer factor. A la U. R. S. S. els obrers que treballen a preu fet guanyen de 50 a 500 rubles per mes, però seria inútil d'intentar traduir aquesta suma en moneda estrangera per a fer-se una idea de la seva valor adquisitiva. En efecte, és cosa vana parlar en general de salaris-moneda quan un hom no està prou informat sobre el poder de compra d'aquesta moneda. Per altra part, a la U. R. S. S. el preu dels gèneres i del lloguer varia a les ciutats segons la categoria del consumidor i la naturalesa del proveïdor. Per últim, el salari no representa pas la remuneració completa del treball.

El lloguer de l'obrer rus es fixa sempre en el 10 per 100 del seu salari. La seva pròpia instrucció, com la dels seus fills, és gratuïta, així com les atencions mèdiques per a tota la família (compresos medicaments, hospitalització, sojorn a les cases de convalescència). A part d'això, quan està malalt, rep el salari

íntegre durant tota la interrupció del seu treball. La dona, quan es tracta d'una obrera de la indústria, rep igualment el seu salari complet durant els mesos de repòs abans i després del part i rep gratuïtament les atencions que exigeix el seu estat. Ultra això, les altres branques de les assegurances socials són igualment gratuïtes. Així, per a seguir la situació pecuniària de l'obrer rus no podem procedir més que per comparació.

Sembla cosa certa que l'obrer rus de 1932 té un nivell de vida superior al de 1914 i que aquest nivell s'eleva constantment. Durant aquests dos darrers anys l'obrer de la U. R. S. S. no ha conegut l'atur forçós, i en aquest aspecte està en una situació privilegiada en relació amb el seu germà d'Anglaterra, d'Amèrica o d'Alemanya. No obstant, per a aquells que coneixen la situació, sembla que el seu nivell de vida resta sensiblement inferior al de l'obrer americà o anglès de la mateixa categoria no afectat per l'atur forçós.

### LA FUNCIÓ CONSTRUCTIVA DEL SINDICALISME.

Examinem ara la funció de la classe obrera en la vida social i la seva organització. Aneu on vulgueu a Rússia, al carrer, al teatre, als

(Continuarà)

**Unió Socialista de Catalunya**

**Segon Congrés ordinari de la Unió Socialista de Catalunya**

El Comitè Executiu de la U. S. C. en la reunió del 22 de desembre proppassat, va resoldre celebrar el segon Congrés ordinari els dies 14, 15 i 16 d'abril, sota el següent ordre del dia:

- I. Validament de títols dels delegats.
- II. Constitució del Congrés.
- III. Informe del Comitè Executiu.
- IV. Informe dels diputats al Parlament espanyol.
- V. Informe de l'ex-conseller de la Generalitat.
- VI. Informe dels diputats al Parlament català.
- VII. Ponència Sindical.
- VIII. Ponència Cooperativa.
- X. Ponència Cultural.
- IX. Ponència Municipal.
- XI. Projecte de reforma dels Estatuts del Partit.
- XII.—Proposicions de les Seccions.

**Mítings i Conferències**

**GENER 7**

Mítig a la Societat de Carreters d'Ampost. Oradors: Joan Comorera. Joan Fronjosà.

Conferència d'Emili Saleta a la Secció del Districte VIII (Montmany, 24), a les deu de la vetlla. Tema: "El món dels petits".

**GENER 8**

Mítig a Alcanar, a les deu del matí. Oradors: Joan Comorera. Joan Fronjosà.

Mítig a Bitem, a les quatre de la tarda. Oradors: Joan Comorera. Joan Fronjosà.

Conferència d'Estanislau Ruiz a l'Ateneu de Tortosa, a les sis de la tarda. Tema: "Com hem de socialitzar Catalunya".

Conferència del company Conrad Guardiola a Alella, al local de l'Escola de nois, a les cinc de la tarda. Tema: "El problema agrari a Catalunya".

**GENER 11**

Conferència de Vicenç Riera a la Secció del Districte VI (Provença, 13), baixos, a les deu del vespre. Tema: "L'atur forçós i els seus possibles remeis".

**GENER 13**

Conferència de Francesc Viladomat a la Secció II del Districte X (Wad-Ras, xamfrà Almozàvers), a les deu del vespre. Tema: "Organització i Revolució".

**Joventut del Districte VIII de la U. S. C.**

**14 de gener de 1933**  
**Festa inaugural de la Biblioteca**

**GENER 14**

Conferència de Joan Comorera a la Secció d'Agramunt, a les nou del vespre. Tema: "Què és Socialisme".

Conferència de Joan Fronjosà a la Secció de Girona, a les nou del vespre. Tema: "La qüestió social i el Parlament de Catalunya".

**Actes organitzats per la Federació de Barcelona**

**Gener 11.**—A les Seccions primeres dels districtes IX i X. Conferència de F. Rossell i Muntané, sobre el tema: "Política municipal socialista".

**Gener 12.**—A la Secció del Districte II, a les deu del vespre. Conferència de Lluís Ardiaca sobre el tema: "Reforma i Revolució".

**Gener 14.**—A la Secció del Districte VIII, a les deu del vespre. Conferència de Conrad Guardiola sobre el tema "Missió històrica del proletariat".

**Gener 17.**—Al local central. Conferència de M. Serra, i Moret.

**Gener 18.**—A la Secció del Districte VI, a les deu del vespre. Conferència de Granier-Barrera.

**Gener 20.**—A la Secció 2.<sup>a</sup> del Districte X, a les deu del vespre. Conferència de Joan Forment.

**Gener 21.**—A la Secció del Districte III, a les deu del vespre. Conferència de Joan Comorera.

**Gener 26.**—A la Secció del Districte VII, a les deu del vespre. Conferència de Joan Fronjosà. Tema: "Tàctica revolucionària del Socialisme".

**Gener 29.**—A dos quarts de dotze del matí, gran mítig al local central. Oradors: Pelai Sala, Ll. Ardiaca, Joan Fronjosà i Joan Comorera. Presidirà F. Botella.

**Convocatòria de la Junta Electoral**

Es convoca els delegats de Seccions a la Junta Municipal del Cens Electoral, a la reunió que tindrà lloc el proper divendres dia 13 del corrent, a les nou del vespre, en l'estatge central, Portaferrissa, 30, pral.

**Secció del Districte II**

En l'última assemblea general de la Secció del Districte II varen ésser elegits per a diferents càrrecs els següents companys:

Consell Directiu: Culla, Quinquilla, Vinyas y Lozano.

Delegat a la Comarcal: Cadellans, Verges, Mateu y Serra.

Delegat a la Junta del Cens: Villacampa.

**Necrològica**

El nostre bon amic i col·laborador Isidre P. Palmada acaba de sofrir la pèdua de la seva mare. L'enterrament tingué lloc a Ripoll el dia 31 del proppassat mes de desembre.

El nostre condol sincer.

**La F. A. I. i el moviment sindicalista revolucionari**

(Continuació de la pàg. 1)

que han succeït a la Redacció de *Solidaridad Obrera*, amb els seus canvis continus de director i de redactors, que converteixen la Redacció del diari confederal en una olla de grills? Els faistes saben que han de donar compte de llur actuació als treballadors que encara cotitzen i a tots els que han militat en la Confederació Nacional del Treball, car els elements expulsats no es resignaran mai a considerar-se com a tals, i ells provocaran discussions que seran de profit per a la C. N. T.

El pròxim Ple regional, per la seva transcendència, pel greu perill que representa per a la F. A. I., serà ajornat tantes vegades com pugui ajornar-lo la F. A. I. Però els treballadors no ho han de consentir. Cada treballador, de la manera que li sigui més fàcil, ha de fer sentir la seva veu de protesta en contra de l'ajornament del Ple. Pensant en el probable resultat del Ple regional hom ha d'intensificar l'acció per tal d'arribar a la celebració. Altrament, la C. N. T. no podrà exercir cap influència en l'estructuració de Catalunya, i el treballador ha de pensar que això té una màxima importància. Les lleis socials que confecciona el Parlament català han d'ésser fiscalitzades pels treballadors. Al saló de sessions ha de penetrar la influència del Sindicat i això no s'aconseguirà mentre el Sindicat sofreixi la dominació de la F. A. I.

Els treballadors adherits a la Confederació N. T., empenen el sindicalisme revolucionari com a arma de lluita per a combatre el capitalisme i com a escola pràctica per a la preparació de la Revolució Social. Sindicalisme revolucionari no vol pas dir exercici sistemàtic de la violència. Al sindicalisme revolucionari hi van tots aquells treballadors que volen utilitzar el Sindicat com a element de preparació col·lectiva amb miras a la realització revolucionària, amb tècnics formats entre els obrers confederats o bé organitzant la conquesta dels tècnics de la burgesia. Cal fer sentir als treballadors, cal dir als senyors de la F. A. I., que Revolució Social no significa desordre, ni pillatge, ni terrorisme, sinó harmonització de les forces productives per a un millor benestar social.

Nosaltres no hem trobat en cap dels textos dels principals teòrics del sindicalisme revolucionari ni de l'anarquisme que neguin al proletariat el dret d'exercir el màxim d'influència en la política del país, mentre es prepara per a la Revolució Social.

És clar que la influència obrera en la legislació polític-social d'un poble és tant més eficaç com més elevat és el grau de cultura de les organitzacions obreres. La cultura és millor arma que el terrorisme per a combatre la burgesia. El sabotatge, en mans inexpertes i realitzat de manera contínua, dona sempre resultats contraris als que desitja el que l'aplica.

La història de les nostres lluites socials només de vint anys ençà ens ho diu prou clar. El proletariat català sap perfectament que amb l'exercici de la violència sistemàtica no s'aconsegueix cap de les seves reivindicacions. Per això no vol ja més

sentir parlar de la F. A. I.; per això la F. A. I. ha de retirar-se amb el farcell de les seves culpes—violència, dictadura, ineptitud, incomprensió envers el treballador català—i deixar lliure la C. N. T. que encara, sense la F. A. I., pot tornar a ésser la força que necessita la classe obrera catalana per a fer prevaler les seves aspiracions de classe.

\*\*\*

Si al començament he parlat de l'actuació del Comitè Nacional de 1928 és per a recordar a la classe treballadora l'energia amb què actuà aquell Comitè en tractar-se de la independència de la C. N. T. Aleshores la F. A. I. ja remenava la cua, ja volia apoderar-se de la C. N. T., però topà amb un Comitè gelós de la independència de la Confederació, assistit, val a dir-ho, pel Comitè Regional de Catalunya, format per prestigiosos militants de Sabadell.

Fou en un Ple nacional celebrat el dia 29 de juny de 1928, a les afores de Mataró, que el Comitè Nacional portà a discussió el tema de la intromissió en els afers confederals per part dels elements faistes que ja pretenien dirigir la Confederació Nacional del Treball.

Es produí una seriosa discussió en la qual intervingueren totes les delegacions i al final s'aprovà, per unanimitat, una proposició de Galícia que deia:

"Considerando que la C. N. T. es, por hoy, una organización de masas que aspiran a su emancipación integral, la representación de las mismas, en todos los actos que se produzcan, será del Comité Nacional de la C. N. T.

Considerando que, de acuerdo con el Pleno de hoy, veremos con simpatía todo hecho revolucionario que se produzca para derribar la dictadura, Galicia propone que, guardando su independencia, la F. A. I., así como la C. N. T., vayan de acuer-

do para ayudar el hecho que se produzca junto con el Comité Nacional de Acción Revolucionaria, nacido de ambos organismos, y que asuman entre los tres la responsabilidad de la acción, y que, una vez vueltos a la normalidad, quede cada uno en el lugar que le corresponda como organismo, desapareciendo el Comité Nacional de Acción Revolucionaria."

Aquesta proposició fou acceptada per unanimitat, malgrat la ferma oposició del delegat de la F. A. I., que no va tenir ni un sol vot en favor seu.

L'actitud d'aquell Comitè, ha d'ésser ara un exemple a seguir pels companys que redacten *Cultura Libertaria*. Si actuen amb energia en front de la F. A. I., aquesta té el plet perdut, puix que els treballadors, davant d'una actitud digna, seguiran als "trenta".

Sabadell, per exemple, podria ésser l'aglutinant de les forces antifaistes, el punt inicial de la reivindicació de la C. N. T. ¿Per què si el Comitè Regional actual, faista, tenint por dels acords del Ple regional, l'ajorna, Sabadell no aixeca la veu? La Federació Local de Sabadell, amb el prestigi que ha adquirit davant el proletariat català, podria convocar un Ple de l'organització obrera de Catalunya i foragitar els elements de la F. A. I. que, amb llur inconsciència, detroquen la C. N. T.

**Per a guarir la TOS preneu L'AIXAROP POLIBALSAMIC "GIOL" aprovat i recomanat pels principals Doctors. Es ven a Ptes. 4,05 el flascó en totes les apotecaries**

**OBRERS!**

**Afiliu-vos a la U. S. C.**

**OBRER! COMPRA LA**

**Màquina ALFA de Cosir i Brodar**  
que t'oferixen companys teus, reunits en Societat Cooperativa

EXPOSICIÓ MODELS 1933  
Bruch, 14 bis BARCELONA

**ACCIÓN COOPERATISTA**

Organ de la Federació de Cooperatives de Catalunya

S'ocupa dels problemes del progrés de la Cooperació a la nostra terra i als altres països i en general de tots els sistemes econòmics que tendeixen a la col·lectivització de la riquesa nacional.

És, doncs, un document indispensable d'estudi i informació per a tots aquells que s'interessen pels problemes del Socialisme.

SUSCRIBIU-VOS A

**ACCIÓN COOPERATISTA**

Redacció i Administració:  
Aurora, 11 bis - BARCELONA

**PRATS & VACA**

La casa del dia - La casa de moda - La casa que ha anul·lat les altres cases PASSEIG DE GRACIA, 20

Gavanys folrats de seda, a 25 ptes. - Gavanys Austràlia superior, a 50 ptes. RAMBLA ESTUDIS, 4  
Plomes impermeables, a 12 ptes. - Batí de llana, a 10 ptes. - Bata de llana, a 10 ptes. TELÈFON 1 2 8 6 9

NOTA. - Als lectors de "JUSTÍCIA SOCIAL", mitjançant la presentació d'aquest número se'ls farà un 10% de descompt.

# Crònica parlamentària de la U. S. C.

## Suplement a JUSTICIA SOCIAL

Any I - Vol. I

Barcelona, 7 de gener de 1933

N.º 1

### PARLAMENT DE CATALUNYA

Sessió del dia 29 de desembre de 1932

## Els fets d'Oden

### Vot particular del company Comorera al dictamen de la Comissió d'Actes

"El sotassinat, membre de la Comissió d'Actes, té l'honor de proposar al Parlament el següent vot particular: 1. Declarar nuls i sense efecte els vots que consten en l'acta del poble d'Oden i proposar, per tant, que siguin deduïts de la computació general de la circumscripció de Lleida. = 2. Proclamar Diputats per a la susdita circumscripció els senyors Antoni Secanell i Aparicio i Romà Sol i Mestres, puix que són els que obtingueren major nombre de vots després dels elegits per majoria, i atès que tenen l'aptitud legal necessària per a exercir el càrrec. = 3. Declarar nul·la l'acta de Diputat per la susdita circumscripció del senyor Joan Rovira i Roure, per considerar-lo moralment inhabilitat per a l'exercici del càrrec. = Palau del Parlament, 29 de desembre de 1932.—Joan Comorera."

### DEFENSA DEL VOT

Company COMORERA: Senyors Diputats: Abans d'entrar en la defensa del vot particular, em considero obligat a recollir unes afirmacions que en la sessió del dia 9 de desembre va fer el Diputat electe senyor Rovira, rectificanc una informació que jo vaig donar i que en aquells moments jo no vaig poder recollir per trobar-me absent del saló.

### RATIFICANT CONCEPTES

Llegeixo en el *Diari de Sessions*, que el senyor Rovira va afirmar el següent, respecte a les eleccions als pobles de Juncosa i Torregrossa: "I, finalment, sobtat de les dades que ens donava el senyor Comorera, he de dir que si es descompten tots els vots que puguin sumar els pobles de Juncosa i Torregrossa, les actes dels quals fins ara no han estat protestades, així com els vots d'Oden, resulta que, malgrat això, els tres Diputats que resultarien elegits per minoria serien els tres que avui es discuteixen." Jo he tornat a demanar les dades oficials que existeixen a les oficines d'aquest Parlament i he tornat a fer les operacions aritmètiques elementals necessàries, i em dol molt haver de confirmar la meua primera informació; vull dir que el que vaig afirmar aleshores és rigorosament exacte, o sigui que el dia 20 de novembre, sense haver-hi hagut escrutini a Torregrossa, Juncosa i Oden, l'ordre de vots per majoria o bé l'ordre de candidats era diferent del que va sortir després de les eleccions complementàries, la qual cosa vol dir que el dia 20 de novembre els tres Diputats electes per la circumscripció de Lleida eren, com vaig afirmar aleshores, els senyors Rovira, Secanell i Cabeceran. I esclarit aquest punt, passem a defensar el vot particular.

### LA RESPONSABILITAT DEL SENYOR ROVIRA.

Com prou ja saben els senyors Diputats, el Parlament va resoldre que una Comissió parlamentària realitzés un viatge d'inspecció a la zona d'Oden, per esclarir alguns extrems que

es varen denunciar en aquella sessió del dia 9 de desembre. El viatge d'aquesta Comissió, encara que s'ha fet amb molt de retard, no ha conduït a cap conclusió concreta, fins al punt que les declaracions dels seus membres que han anat a Oliana i que no varen anar a Oden, són contradictòries, puix que mentre uns sostenen que no es va poder provar res ni directament ni indirectament, altres sostenen que del viatge i dels interrogatoris als quals assistiren, de les coses i fets que es varen poder comprovar al Jutjat de Solsona, en varen treure la impressió concreta que els va determinar una convicció moral sobre la responsabilitat directa que en aquests fets corresponia al Diputat electe senyor Rovira.

El president de la Comissió investigadora, senyor Simó Bofarull, és el que més concretament ha declarat que, al seu entendre, de la investigació realitzada no en surt res que comprometi les persones dels tres Diputats electes. En canvi hi ha el Diputat company Gerhard, que per ésser home més jove, és de major sensibilitat política, (*Rumors*) perquè per motius de la seva joventut no està acostumat a aquestes lluites que han tingut sempre els veterans de la política, i els fa un xic insensibles davant d'aquests pecats de lesa democràcia; aquest Diputat jove ha declarat que del viatge ell n'ha tret la convicció moral que el Diputat electe senyor Rovira era autor dels fets que varen violentar la voluntat expressa del poble d'Oden.

Per a mi, que sempre he estat i sóc partidari, molt més que de les coses estrictament legals o legalistes, de les coses d'ordre moral, aquesta declaració del convenciment íntim que va fer el Diputat company Gerhard, per a mi això ja és un factor convincent. Però no solament per aquest fet, sinó perquè, a més, hi ha una altra cosa, i és que per a rectificar al senyor Rovira he analitzat millor les xifres de l'escrutini de la circumscripció de Lleida i m'he trobat amb certes coses que en la sessió passada no vaig dir i ara diré.

### L'EXPLICACIÓ DELS FETS D'ODEN

El dia 20 de novembre, els sis candidats que més vots tenien de la llista proporcionalista de Lleida, eren els senyors Sol, amb 23,539 vots; el senyor Rovira, amb 23,609; el senyor Sacanell, amb 23,607; el senyor Cabeceran, amb 23,558; el senyor Estadella, amb 23,351, i el senyor Llari, amb 23,312.

Recordaran els senyors Diputats que ja l'altra vegada vaig sostenir la teoria que els fets d'Oden no podien desvincular-se dels fets de Torregrossa i de Juncosa. Aquesta teoria meua no va tenir fortuna en el si de la Comissió; tampoc no va merèixer crèdit en alguns sectors d'aquesta Cambra, i avui és la teoria més exacta. Per què no podien deslligar-se? Perquè sense aquestes relacions íntimes entre les dues eleccions complementàries de Torregrossa i Juncosa, els fets d'Oden no tenen gairebé explicació raonable.

El dia 20 de novembre, els sis candidats més votats de la llista proporcionalista, no sabien absolutament quins d'ells serien elegits Diputats; hi havia un dubte angoixós; el resultat final depenia totalment de com votarien els homes de Torregrossa, Juncosa i d'Oden.

Tant és així, que si nosaltres acceptem per un moment la hipòtesi que els tres candidats no electes s'haguessin posat d'acord per a aconseguir el triomf a Torregrossa, a Juncosa, i a Oden, la votació nodridíssima que varen tenir

els tres candidats de la Lliga Regionalista, l'haurien obtinguda aquells senyors, i no serien pas els de la Lliga Regionalista els que s'asseurarien avui en aquest lloc. Aquest senzill canvi de xifres faria que avui fossin Diputats electes per Lleida els senyors Cabeceran, amb 24,067 vots; el senyor Estadella, amb 23,866, i el senyor Sacanell, amb 23,846 vots. Val a dir que d'una simple combinació de xifres depenia que sortissin uns o altres dels candidats; en aquest cas, el senyor Rovira estava personalment interessat perquè es fessin les coses de manera que sortissin triomfants ell amb els seus dos amics. Vull dir, amb això, que hi ha, al meu entendre, elements de judici suficients per a considerar el senyor Rovira com a compromès personalment en aquesta mena de condidatura, per a assegurar el triomf dels seus companys de partit.

Aquesta convicció meua moral és també una conseqüència de l'actitud del senyor Rovira en el si de la Comissió; car quan jo preguntava al senyor Rovira si ell s'explicava d'alguna manera la preferència, gairebé providencial, dels electors d'Oden vers ell i els seus companys, va contestar-me que ell no havia estat en aquell poble i que tampoc no hi havia estat cap dels seus companys de candidatura.

Jo vaig pensar, llavors, que el senyor Rovira o era un elegit de la providència, o que tenia raons que creia no poder declarar davant de la Comissió.

Aquest és el primer factor de la meua convicció; el segon el constitueix la declaració del meu company senyor Gerhard, declaració que va fer davant de la Comissió en retornar del seu viatge d'investigació a Oden.

Segons la declaració del meu company, l'acta d'Oden va ésser robada en blanc, i aquesta acta fou portada a l'alcalde d'Oliana, amic íntim del senyor Rovira, el qual la va rebre el dilluns, dia 21 de novembre. Aquesta acta va desaparèixer el dilluns, i reapareixia, no recordo bé si el dimarts o el dimecres següent, una altra vegada a poder de l'alcalde d'Oliana. En aquest intermedî des que l'acta d'Oden va desaparèixer fins que reaparegué novament, l'alcalde d'Oliana va rebre la visita del senyor Rovira.

El tercer factor de convicció és l'ordre aritmètic que ja he exposat abans a la Cambra.

Em sembla que hi ha prou proves d'ordre moral i d'ordre material per a considerar que, almenys, un dels tres candidats de la Lliga Regionalista va intervenir d'una manera directa a violentar la voluntat popular del poble de Lleida.

### L'EXTRAORDINARI VALOR DE LA QÜESTIÓ.

Per a nosaltres, aquesta qüestió té una valor extraordinària. Nosaltres, que som un partit de pura democràcia, considerem d'una manera ferma que dins la vida política de Catalunya no serem absolutament res mentre no es puguin destruir per a sempre les pràctiques vicieuses de l'antic caciquisme, que, si bé es troba derrotat, no està encara vençut; especialment en aquelles comarques com la de Lleida, que eren dintre la política de Catalunya allò que són Extremadura, Múrcia i Leon dins la política espanyola. És per això que nosaltres exigim, en aquestes comarques, el règim de màxima puresa del sufragi, el màxim de rigor, puix que de no fer-ho així, si ens mostrem tolerants, no obtindrem cap dels beneficis d'or-

dre moral per al nostre poble que els va fer esperar la revolució del 12 d'abril. Cal que tots ens esforcem a evitar que es puguin repetir les pràctiques d'abans i que un cacic audaç, amb una senzilla combinació aritmètica, pugui fer variar el resultat eleccionari de tota una gran comarca.

Per això presentem aquest vot particular: per la tranquil·litat de la nostra consciència, pel convenciment que és just i per vetllar pels drets de la democràcia de Catalunya.

### Rectificació del company Comorera

*A la contestada del senyor Casanelles, president de la Comissió d'Actes, el company Comorera replicà amb les següents paraules:*

Company COMORERA: Havia demanat la paraula per a dir al senyor Casanelles que jo en parlar que nosaltres som un partit democràtic, que té lligada la seva existència a la puresa de les formes i de les pràctiques democràtiques a Catalunya, no he volgut, de cap manera, suposar ni volia dir que vosaltres avui no sigueu el fruit d'una autèntica democràcia. Això seria una niciesia de suposar-ho, des del moment que vosaltres i nosaltres hem fet les eleccions plegats. Volia dir, que per a nosaltres, que som partit minoritari, té molt més valor que per als majoritaris el servir aquestes formes i aquestes pràctiques democràtiques.

El Sr. ESPANYA: Per a tots, per a tots.

El company COMORERA: Per a tots, sí; però per a nosaltres més. Nosaltres no hi podríem arribar mai a aquesta majoria si la puresa de les formes i de les pràctiques democràtiques no fos una realitat a totes les comarques catalanes. Jo no tinc res més a dir. Són qüestions d'estructura, potser mental, i d'orientacions distintes i d'apreciacions de valors, d'escala de valors. Jo comprenc molt bé la situació del senyor Casanelles, però essent un altre el meu convenciment mantinc el vot particular, i si no hi ha altra cosa a dir, demanaria a la Presidència que es passés a votació.

*Posat a votació el vot particular, fou rebutjat en votació ordinària. El dictamen fou aprovat amb el vot en contra de la nostra minoria.*

Sessió del dia 28 de desembre de 1932

## El vot particular de la U. S. C. al dictamen de la Comissió de Pressupostos

### Discurs del company Comorera en defensa del vot

El company COMORERA: Senyors Diputats: En representació de la Minoria socialista he de defensar el vot particular presentat a la totalitat del Projecte de Pressupostos, que, a a la vegada, ve completat per un Projecte de Llei que nosaltres considerem important, i la finalitat del qual exposaré més tard.

Nosaltres, com a socialistes, en matèria de pressupostos entenem que es tracta de la llei bàsica del país, de la llei fonamental del país, aquella on les opinions i sobretot els interessos que s'hi han de debatre han de trobar la seva expressió més clara i més categòrica; per això nosaltres dediquem als Pressupostos el màxim interès, i per això també presentem aquest vot particular, més que per a fer oposició al Projecte governamental, pel desig de marcar algunes orientacions i sobretot per a assenyalar el nostre disgust a la sèrie d'omissions que nosaltres creiem que en aquest moment el Govern de l'Esquerra no havia de cometre.

### EL SENTIT DE LA NOSTRA POSICIÓ

No volem fer un debat oposicionista, en el sentit d'oposició sistemàtica i negativa; nosaltres entenem que la nostra posició té un sentit constructiu. Vull dir que voldríem empènyer

els homes de l'Esquerra Republicana a realitzar tot el seu programa màxim, que és una bona part del nostre programa mínim. Fent-nos càrrec de les coses, però, compremem que moltes de les falles que conté el Projecte de Pressupostos que ha presentat el Govern, són degudes a factors aliens al propi Govern i, especialment, al senyor Conseller de Finances.

Nosaltres sentim pel senyor Conseller de Finances un gran respecte, i sabem quines són les seves altes condicions intel·lectuals i quin és l'alt sentit de la responsabilitat que ell té del seu càrrec. Comprenem que en confeccionar aquest Pressupost va trobar-se en una situació difícil, perquè sempre és difícil la situació del que té un sentit clar de la responsabilitat, el trobar-se hereu d'uns que desconeixen aquest sentit, i en aquest cas s'acusa el contrast, tractant-se, com es tractava, del concepte que de la responsabilitat i de la claredat dels procediments té sempre un ferrouxista.

Segurament el senyor Pi i Sunyer, apremiat per les circumstàncies, sabent que eren imminents unes eleccions, sabent que era imminent la reunió del Parlament de Catalunya, i que s'apropava la data de fi d'any, en la qual forçosament havia d'estar aprovat aquest Pressupost, va realitzar el seu treball tenint en compte només una sola cosa: la de portar a cap la unificació dels Pressupostos de les antigues Diputacions, unificant-los en un Pressupost general de la Catalunya autònoma.

Però nosaltres entenem que estant això bé i força bé, en canvi podien haver-hi altres coses, sense violentar l'estructura general del Pressupost i sense els riscos de posar en perill l'aprovació d'aquest Pressupost, podien figurar-hi alguns conceptes tan importants, potser més importants i tot, almenys des del nostre punt de vista, que el que significa aquest avenç d'unificació pressupostària de Catalunya.

### LES FALLES DEL PROJECTE

Entenem que en aquest Projecte de Pressupost presentat pel Govern de Catalunya hi ha unes quantes falles fonamentals, falles més per omissió que per acció. Falla, per exemple, la de no ocupar-se el Govern del problema de la nostra burocràcia; falla, en la forma de procurar-se recursos nous per a afrontar les noves necessitats; i una altra falla s'observa en constatar una certa tolerància envers alguns estaments de contribuents que seria de justícia que fossin els més apremiats per a realitzar la tasca que Catalunya ha de portar a terme. I, sobretot, la falla al nostre entendre més greu en aquest moment és certament la manca de visió política davant la situació social que tots vosaltres coneixeu tan bé com jo. És justament per a revisar aquestes falles d'omissió del Govern de la Generalitat que la Minoria socialista ha presentat el vot particular que us ha estat repartit a tots. El nostre vot particular, complementat per un Projecte de Llei, tracta de fer front a aquestes falles i de resoldre-les d'una manera que tècnicament no signifiqui una desarticulació a fons del Projecte de Pressupostos, cosa que nosaltres no hauríem pogut fer. En el vot particular nostre, en els articles primer, segon i tercer, resoltem la primera falla de confecció del Projecte de Pressupostos, en el que fa referència a l'organització burocràtica de la Generalitat. En els altres articles, afrontem també aquesta situació creada per aquesta política d'omissió, donant les solucions que ens semblen pertinents i avui totalment, absolutament, possibles, sense un màxim esforç, i sobretot, com ja he dit abans i no em cansaré de repetir, sense posar en perill l'estructura del mateix Pressupost.

### NECESSITAT D'UNA REVISIÓ DE LA BUROCRÀCIA OFICIAL

L'organització burocràtica de la Generalitat, primer punt que nosaltres tractem de resoldre amb aquest vot particular, ja sabem tots quina és. Fins fa molt poc, tant Catalunya com tota la Península foren governades, administrades

per la plutocràcia elevada a la categoria d'oligarquia. Aleshores la gran massa ciutadana, la gran massa treballadora, tant de Catalunya com de fora de Catalunya, era cosa al marge, no pintava per a res, a no ésser com a cosa impositiva, i d'aleshores deriva aquesta situació d'absoluta inferioritat, des del punt de vista impositiu i des del punt de vista social, polític i cultural de la nostra gran massa treballadora. Malgrat la revolució política realitzada fa un any i mig, aquesta situació a l'ambient general de la República i a l'ambient particular de Catalunya no ha canviat pas molt. És clar que això té les seves raons i les seves explicacions, perquè les coses no es fan en un dia, i perquè la política que té segles de tradició, no es pot desfer en uns quants mesos de nou Govern i de nova concepció de Govern; però nosaltres aquí a Catalunya, almenys, tenim l'obligació de donar ja el primer pas per a la revisió total dels valors antics, perquè la massa que fins avui no ha tingut dret a res comencés ja a tenir almenys la visió, l'esperança, de poder ésser, si més no, igual a les castes privilegiades, que fins avui han desgovernat tot el país. (*Assenyala la Minoria regionalista.*) No hi ha situació més tràgica que la d'una família treballadora, i en dir treballadora em refereixo tant als empleats burocràtics de la Generalitat com de qualsevol altra categoria, puix que parlo en general per a tots ells. La situació tràgica dels treballadors deriva tant de la seva lluita directa en el món industrial, d'aquesta lluita aferrissada que han de sostenir per a mantenir moltes vegades un petit nivell de vida, com també per les conseqüències fatals que sobre la seva economia té aquesta política estatal, abans provincial, municipal sempre, que pesa damunt d'ell i sempre ha extret dels seus Pressupostos miserables les grans fonts d'ingressos per a l'Estat, per a la "provincia" abans i per a la Municipalitat encara avui.

### LA LLUITA DE CLASSES

Jo voldria que els senyors Diputats es fixessin en el valor i el volum d'aquestes càrregues que pesen damunt del treballador. La política impositiva general de l'Estat, en el seu gairebé 50 per 100, es nodreix d'impostos indirectes que paguen els consumidors, que paguen, per tant, preferentment els treballadors. El sistema general econòmic de l'Estat espanyol, també incideix sempre en contra dels treballadors, car es basa sobre el nacionalisme econòmic, que és avui gairebé el responsable principal de l'enorme crisi universal que està patint el treballador. I si sortim de la política general i ens fixem a casa nostra en la mateixa Generalitat, veurem com aquest concepte de classes, amb predomini de la classe plutocrata o capitalista, avui encara pesa sense voler en els costums nostres; perquè fixeu-vos que un dels capitols més importants del Pressupost d'Ingressos del Projecte de la Generalitat és el de Cèdules personals, impost antipàtic, que alguna vegada haurà de substituir-se per altra cosa millor. Fixeu-vos en l'aplicació d'aquest impost en les tres categories, o tres tarifes de què consta, i veureu com s'aplica d'una manera inexorable en aquelles que fan referència a l'inquilinat i al salari, i com, en canvi, s'aplica d'una manera molt imperfecta—i sobre d'això el Conseller de Finances ha fet ja alguna observació—quan es parla dels rebuts de contribució. Vol dir això que encara nosaltres avui estem patint aquell mateix concepte de protecció sistemàtica de la classe benestant, per a posar tot el feix fiscal damunt les classes que treballen i que no poden viure com han de viure les persones: amb dignitat i decència. Si de la Generalitat passem a l'Ajuntament de Barcelona—i parlo d'aquestes matèries perquè tot això fa referència al que podríem dir-ne la base de la nostra petició posterior de salari mínim vital per als funcionaris de la Generalitat—, si nosaltres ens



i esforç intel·lectual al treball fora de la Generalitat, tot deixant per aquesta un escàs rendiment, puix que el tenir la seguretat del càrrec és un fre a tot desig d'estímul: és el que succeeix avui, com molts de vosaltres i jo personalment haurem pogut comprovar. Val a dir que dels homes que treballen allí dintre, pel treball útil que rendeixen molts d'ells, si no tots, a ben segur que ni tan sols es guanyen aquest petit sou que avui se'ls dona; no per culpa d'ells, sinó per culpa del mateix salari, per culpa del sistema imperant; perquè encara que volguessin no podrien fer-ho, car fatalment s'han de sentir emposats a donar més valor a les coses de fora de la Generalitat que no pas a la mateixa Generalitat. Fixeu-vos en el cas que es planteja a l'home que busca fora de la corporació pública un nou salari, cas d'una gravetat extremada en aquests moments, i que vosaltres comprendreu tot seguit. Aquell home, aquell empleat mal remunerat, que cerca feina fora de la Generalitat, és un d'aquells que contribueixen d'una manera directa a envilir la classe mitja a la qual pertanyen, perquè envileixen els treballs i envileixen els sous que solen donar-se al comerç, a la banca, o allà on sigui, pels treballs de la classe mitja; perquè no és l'home que cerca un sou per a viure, sinó que cerca un sobresou per a acabar de cobrir el seu pressupost domèstic. Aleshores aquell home es lloga per a qualsevol cosa i desplaça a qualsevol altre company de la seva classe que, si molt convé, resta sense portar el pa a casa seva. Considerem que amb aquesta política de salari mínim vital la Generalitat hi guanyaria més del que pot perdre. Aquesta política de salari mínim vital pot significar per a la Generalitat un augment de les despeses de sous, però significaria també un augment considerable de rendiment. Aquest guany en rendiment en aquests moments, al meu entendre, té també un valor no negligible. Estem en vigílies d'incorporar a la Generalitat una quantitat extraordinària de funcions que ens han estat reconegudes per l'Estat espanyol, cosa la qual exigirà un complement de burocràcia. Si quan passi això els costums de la Generalitat són com els d'ara, jo us asseguro que no hi haurà prou ingressos ni amb els nostres ni amb els traspassats per a sostenir la burocràcia de l'Estatut, la burocràcia de la Catalunya autònoma. Solament aquesta possibilitat hauria de fer reaccionar d'una manera categòrica els homes que avui tenen la direcció del país.

#### LA FACTIBILITAT D'AQUESTA MILLORA

És clar que totes les coses són bones si són realitzables. Joestic segur que en escoltar-me tots els homes de la majoria estan d'acord amb el que jo dic, però en ells hi haurà no solament la consciència de la responsabilitat del Govern, sinó que es formularan la pregunta de si tot això és possible, si és realitzable tot seguit o si és necessari, fatalment necessari, que això s'ajorni per a un dia millor. Jo vull demostrar—i per això presentem el vot particular, si no, no l'hauríem presentat—precisament que això és realitzable tot seguit, sense posar en perill l'estructura general del Pressupost, sense augmentar el dèficit d'aquest Pressupost; és clar que completant-ho amb altres mesures que en aquest vot particular proposem. Ací tinc jo unes dades oficials que el senyor Conseller de Finances ha tingut la gentilesa de facilitar-me, que demostren, d'una manera clara, numèrica, amb xifres—que és la millor manera de demostrar les coses—, aquesta factibilitat d'això que nosaltres proposem. El primer full diu que el personal que cobra 3,000 pessetes (auxiliars segons de la plantilla permanent, plantilles especials de contribucions i cèdules, ordenances i temporers, etc.) són tres cents cinquanta cinc. Tres cents cinquanta cinc empleats als quals els correspondria l'augment que suposa el salari mínim de 4,000 pessetes i 3,500 pessetes anuals. Això significa en xifres rodones, suposant que tots són de 4,000 pessetes, un augment

en aquest Pressupost de 355,000 pessetes. Hi ha la segona part, que és la que fa referència al personal obrer de la Generalitat, i pel qual nosaltres en el nostre vot particular demanem que se'l posi en condicions de salari igual al que guanyen els obrers de la seva categoria en la indústria privada. Segons informes oficials del senyor Conseller, a Barcelona hi ha trenta un zeladors, els quals tenen un jornal de 8 pessetes (quan aquí sap tothom que el jornal de peonatge a Barcelona és de 9 pessetes), i dos cents dos peons que tenen un jornal de 6 pessetes. A la circumscripció de Girona, els capatassos són deu, amb un salari de 7 pessetes, i cent els peons, que tenen un jornal de 4,50 pessetes. A Lleida hi ha tretze capatassos, amb un jornal de 6 pessetes, i setanta peons, amb un jornal de 5 pessetes. A Tarragona, el nombre de capatassos és de deu: quatre d'ells tenen 7 pessetes i els altres sis guanyen 6 pessetes; els peons, que són vuitanta dos, guanyen un jornal de 5 pessetes. Vol dir, tot plegat, que en el conjunt de la Generalitat hi ha seixanta quatre zeladors i capatassos als quals se'ls hauria de fer una petita millora per a posar-los en igualtat de condicions amb els obrers de la seva categoria que treballen per a una empresa particular. Hi ha, a la vegada, quatre cents cinquanta un peons, als quals també se'ls hauria de millorar d'una manera diferent, perquè els costums locals també són diferents, per a posar-los en igualtat de condicions amb els altres treballadors peons al servei d'empreses particulars. Tòt comptat, és ben segur que en acceptar el salari mínim vital per a uns i altres, aquest Pressupost seria augmentat no gaire més enllà de mig milió de pessetes.

És clar que assenyalar la xifra d'augment sense parlar de les compensacions possibles, seria per si sol un motiu de refús d'aquest vot particular, però és que nosaltres entenem que ensems que s'acordava aquest salari mínim vital, el Govern de la Generalitat podria prendre altres mesures que el compensessin sobradament d'aquest augment de despeses: ho compensaria amb ingressos, amb economies evidents i amb rendiment de treball.

#### IMMORALITAT DE LES ESTRENES I GRATIFICACIONS.

Perquè nosaltres diem que, en acordar-se això, haurien d'eliminar-se del Pressupost totes les gratificacions del concepte que siguin. Les gratificacions extraordinàries que encara

figuren avui en el Projecte de Pressupost són una herència de temps passats i són una font de corrupteles, de favoritismes, de coses que desmoralitzen en lloc d'enfortir i vigoritzar el personal. Les gratificacions no tenen raó d'existència, perquè en una Administració pública ben organitzada no hi ha d'haver pas hores extraordinàries, car el treball ha de marxar normalment sense batzegades. Solament aquest capítol de gratificacions, ja resta una bona suma d'aquesta part, que s'augmentaria d'acceptar-se el salari mínim total per a obrers i empleats.

Nosaltres demanem la supressió de les estrenes. És clar que en parlar d'estrenes s'ha de tenir en compte sobretot que aquesta demanda nostra no signifiqui pas una disminució de salari, però que a la vegada ha de significar una economia evident per al Govern de la Generalitat; i això és realitzable, perquè fixeu-vos que als homes—obers o empleats—als quals se'ls augmentaria el salari i el sou per a igualar-los els uns als obrers que treballen en empreses particulars i els altres als empleats, que en realitat a l'empleat al qual se li assignessin 4,000 pessetes com a salari mínim, no se li augmentarien 1,000 pessetes, sinó 750, perquè aquest empleat en arribar fi d'any rep una mesada més. Solament amb això, amb la supressió de les estrenes, en demanar la supressió, trenes, de concedir-se el salari mínim, la Generalitat faria un estalvi de 88,000 pessetes. Nosaltres proposem, per a no perjudicar els altres—perquè no signifiqui aquesta mesura una disminució indirecta del sou—, proposem que aquesta mesada de més que es dona a fi d'any es reparteixi en dotzenes parts i s'incorpori al sou dels funcionaris que tinguin actualment de 4,000 a 9,000 pessetes; no als sous superiors a 9,000. La supressió de les estrenes, per a nosaltres té una importància, una bona importància, perquè es tracta de suprimir un vici; un perjudici, una cosa heretada i característica de les supersticions catòliques; no hi ha raó perquè nosaltres ho acceptem. Això estava molt bé abans pels homes que dirigien la col·lectivitat i que, com a creients, acceptaven aquella ètica jesuítica del perdó circumstancial i, sobretot, la possibilitat de la reincidència sistemàtica amb el perdó sistemàtic, però això a nosaltres no ens ha de dir res. Nosaltres hem de donar tanta importància als factors econòmics com als factors espirituals, perquè mentre no puguem anar a transformar totalment la contextura íntima dels nostres conciutadans, aquesta revolució en la qual somiem no serà mai una realitat. I aquesta nova vida interior s'ha d'anar formant treient del camí precisament aquestes pràctiques a la vegada vicioses i ruïnoses per a la col·lectivitat i que no es basen en cap fonament just. L'única cosa justa en matèria de salaris i treball és que el salari normal sigui suficientment alt per a suplir les necessitats de cada u sense propines de fi d'any.

#### CAL ACABAR AMB LES SITUACIONS DE PRIVILEGI

Proposem que aquesta mesura del salari mínim vagi acompanyada d'un augment d'hores de treball, cosa lògica i necessària; necessària, perquè hi hagi un millor rendiment i alhora per a posar fi a una situació injusta que avui encara subsisteix a la Generalitat, ja que mentre uns treballen quatre hores i mitja cada dia, altres—els de cèdules i contribucions—, guanyant el mateix sou de 250 pessetes mensuals, treballen set hores diàries, i aquesta situació de privilegi per a uns s'ha d'acabar. I s'ha d'acabar d'aquesta manera: uniformant les hores de treball dels homes que estan al servei de la Generalitat i fent de manera que cada home, amb els anys pugui arribar a ésser una funció, és a dir, des que un home entri a la Generalitat, dintre la seva categoria i classe, no hagi de pensar en acumulacions per a resoldre el seu problema vital, que sàpiga que allà hi ha d'ésser totes les

## CRÈDIT I PREVISIÓ

SOCIETAT COOPERATIVA  
Corts, 678, 1.<sup>er</sup> - Tel. 16871

L'objecte de la Societat és practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats



hores vàlides del seu treball, i que percebrà un sou prou remunerador per a satisfer les seves necessitats vitals. Amb aquesta reforma de l'horari estem segurs que compensem la Generalitat de l'augment de despeses que suposa l'elevació dels sous i salaris als tipus que nosaltres hem proposat, perquè una hora i mitja per dia del conjunt dels funcionaris, al cap de l'any ben bé es tradueixen en una bona quantitat de pessetes d'estalvi de nous funcionaris que hi haurien d'anar si no canviem aquest règim.

#### NOVA POLÍTICA DE JUBILACIONS

A més, proposem una altra cosa, que és de major volum i de més grossa transcendència per a les finances immediates de la Generalitat i que compensa enormement l'augment de despeses que suposa el salari mínim, i és una nova política en matèria de jubilacions. Nosaltres diem en el nostre vot particular que el Conseller de Finances presenti, en el curs de l'any que va a entrar, un projecte de jubilacions en el qual la Generalitat es compromet a pagar un màxim de 500 pessetes mensuals, és a dir, 6.000 pessetes anuals sense descompte de sous ni de salaris, perquè nosaltres tenim el nostre concepte de la jubilació. La jubilació és un deure social; la col·lectivitat està obligada a assegurar a tots els homes que treballen un final de vida tranquil, decent, higiènic i digne, però més enllà d'això ja és caure en el superflu, i el superflu no està obligada a pagar-lo la Generalitat, la col·lectivitat. Si ens hi fixem, veurem com existeixen coses que són profundament immorals, i entre aquestes hi ha el que la Generalitat pagui jubilacions de 2.000 pessetes al mes. Precisament aquest any, abans d'acabar l'any, la Generalitat jubilarà un funcionari, el qual encara és el seu secretari general, amb 27.000 pessetes anyals. I jo dic, senyors Diputats, que això és profundament immoral. És profundament immoral mantenir en matèria de jubilacions la irritant desigualtat entre uns i altres funcionaris, amb poca atenció per homes que treballen com els altres i que tota la seva vida han estat sotmesos a la misèria i l'exploació, i excessivament esplèndida per a d'altres funcionaris, a d'altres homes que sempre s'han emportat la millor part. Això s'ha d'acabar com més aviat millor; i s'ha d'acabar, no sols perquè és just que acabi, sinó perquè si no se li posa fi es manté una corrupció del sentit social, del criteri i del concepte social de les jubilacions. A més, convé que acabi perquè cal fer una política important d'economies i la Generalitat no percep res per les jubilacions. Si pensem el que en aquest aspecte pot ocórrer d'ací deu anys més—i tingui's en compte que deu anys no representen res en la vida d'una col·lectivitat—, si pensem en la quantitat immensa de funcionaris que al cap de deu anys estaran en condicions legals de jubilar-se, arribarem a la conclusió que aleshores el pressupost de classes passives, com les anomenem, arribarà segurament a un gran percentatge dintre la totalitat del nostre Pressupost.

Aquesta és una de les primeres coses que s'han de corregir. I així ho hem reflectit en el nostre vot particular perquè el senyor Conseller de Finances, al seu degut temps, formulí el projecte en aquest sentit. Cal corregir una pràctica immoral que va ésser implantada per gent que té un concepte aristocràtic de la vida política i social, però que no pot de cap de les maneres imitar-se i seguir-se per gent que té un concepte democràtic i just dintre les relacions humanes.

Per a compensar aquest petit augment de despeses, en proposar el salari mínim, no solament donem solucions de caràcter, diríem, intern, de reestructura de coses internes de la Generalitat que signifiquen economies de despeses, sinó que també proposem dues coses que signifiquen un ingrés considerable per a la Generalitat, ingrés considerable que ha de servir per a cobrir aquest petit augment de despeses i també per a reduir en bones propor-

cions el dèficit inicial d'aquests Pressupostos. Ambdues són ja proposades pel Conseller de Finances, i el que nosaltres en aquest cas volem fer és donar-li un petit retoc perquè tingui major eficàcia i, sobretot, major fecunditat.

#### SÓN LES GRANS EMPRESES LES QUE HAN DE PAGAR

Nosaltres proposem que l'arbitri sobre aprofitaments hidràulics, que és avui de 2'50 pessetes k. w. any, sigui duplicat. En el càlcul del Projecte de Pressupost aquest arbitri de 2'50 per concepte de k. w. any produeix un milió de pessetes, i nosaltres, en proposar que es dupliqui per a arribar a aconseguir 2 milions de pessetes, entenem que no fem una cosa demagògica ni proposem un impossible, sinó una cosa molt fàcil de portar-se a la pràctica, ja que es tracta de poderoses empreses que no rendeixen el degut a la col·lectivitat i que mai no han estat molestades per la col·lectivitat, donat que llavors eren en definitiva elles mateixes les qui governaven el país; però ara, ja és una altra cosa.

És possible que protestin. Evidentment; sempre que hi ha un canvi de tàctica política la protesta existeix. Però, ¿fins on arribarà aquesta protesta? ¿Es que les companyies d'electricitat es negaran a contribuir al sosteniment de la Generalitat de la Catalunya autònoma? Amb motiu de què? ¿Es que amenaçaran amb un augment de tarifes per a aconseguir que en definitiva sigui el consumidor el que pagui aquest augment de despeses? De la revisió de tarifes, cal parlar-ne; però haurem d'ésser nosaltres els qui em parlem, no les empreses. Les empreses se'n cuidaran molt, de remoure aquesta qüestió de les tarifes, perquè saben que hi ha un Parlament que representa la voluntat autèntica de Catalunya, i aquest Parlament, si revisa les tarifes, serà per a afavorir la gran massa que avui es veu molt castigada pels excessos de l'egoisme dels poderosos. ¿I què poden fer en aquestes circumstàncies les empreses de Catalunya, gairebé totes elles de capital estranger, contra aquest augment dels aprofitaments hidràulics, quan entre elles figura una que és prou poderosa per a pagar salaris de 100.000 pessetes or a l'any, que ve a representar gairebé el que rendeix per a la Generalitat el total de l'arbitri?

#### REFORMA DE L'IMPOST DE CÈDULES

Nosaltres proposem que la facultat que demani el Conseller de Finances en matèria de cèdules, es concedeixi, però en sentit imperatiu, en sentit afirmatiu. En el Decret de la Generalitat hi ha un article, el sisé, en el qual es diu:

“Article 6.—S'autoritza el Conseller de Finances per a presentar al Parlament, hi ho estima de conveniència, abans de començar el període de percepció de l'impost de cèdules personals, i amb l'anticipació suficient, un Projecte de modificació de l'Ordenança que consisteix fonamentalment en la variació del tipus de la tarifa segona, de manera que la base d'imposició resulti justament proporcionada a la de les altres dues tarifes, i sempre dintre els límits que per a la Recaptació assenyalen les quantitats consignades en el Pressupost d'Ingressos.”

I nosaltres proposem que aquesta redacció condicionada, facultativa, sigui una concessió que tingui un valor imperatiu i afirmatiu, dient que el Conseller de Finances presentarà aquest projecte de modificació del tipus de la classe segona de la cèdula. I s'ha de fer així, perquè la Generalitat no està en condicions de prescindir de la més petita possibilitat de majors ingressos. Tingui's en compte que aquest Pressupost que estem discutint se'ns presenta amb un dèficit inicial de 4 ó 5 milions de pessetes; i tingui's en compte, també, que aquesta reforma del tipus de la cèdula tarifa segona, segons va declarar el Conseller de Finances, significa un ingrés d'uns 2 milions de pessetes. I jo dic que si hi ha possibilitats, si existeix aquesta possibilitat, és de justícia que s'augmenti la recaptació de cèdules, sobretot en aquest tipus que afecta justament als estaments que econòmicament són més forts de Catalunya. No ens podem detenir, sempre que obrem amb justícia, a mirar si és necessària o no l'autorització, sinó acordar-la amb caràcter afirmatiu, imperatiu. L'autorització és necessària en aquesta forma, perquè, desgraciadament, tal com haurà de treballar i desenvolupar-se la Generalitat amb els recursos i la forma en què aquests recursos financers li han estat traspassats per l'Estat Central, fatalment a Catalunya sempre hi haurà necessitat, i escassetat de recursos. Per això entenem, i ho tornem a repetir, que aquesta autorització que demana el senyor Conseller de Finances ha d'ésser acordada en sentit afirmatiu, declarant que té absoluta raó i està plenament justificada i que és necessari que la Generalitat cobri com més aviat millor aquests 2 milions de pessetes, que bon favor faran.

Crec, doncs, haver demostrat d'una manera total la possibilitat immediata de poder anar a aquesta reforma justíssima de la burocràcia de la Generalitat, i de poder anar a la seva implantació immediata sense comprometre l'estructura ni l'estabilitat del Pressupost. L'aprovació del salari mínim vital per als funcionaris de l'última categoria, que són els més necessitats, ha d'ésser immediatament un fet.

#### LA MANCA DE VISIÓ POLÍTICA DEL GOVERN DAVANT LA SITUACIÓ SOCIAL

Hi ha, a més, una falla, la darrera—i vaig a acabar ja, puix que no vull cansar més l'atenció dels senyors Diputats i Consellers—que nosaltres considerem la més greu, perquè fa referència a la vida general de Catalunya. Fins ara hem parlat d'un problema que té un valor com a iniciació d'una política, com a un avenç importantíssim, evidentment, en un futur polític de salari mínim vital per a tot Catalunya. Però ara, em referiré a una qüestió que interessa directament a tot Catalunya, i és el que us deia en començar: la manca de visió política del Govern davant la situació social. Fixin-se bé els senyors Diputats que el poble de Catalunya té una esperança en el Govern de la Generalitat; hi té posada una forta il·lusió i espera que els primers actes d'aquest Parlament tindran una conseqüència benèfica per a la gran massa que ens hi ha portat. I jo no estic molt segur, si d'aquest Parlament surt un Pressupost tal com el que s'ha presentat, que això sigui el començament de la satisfacció de les grans zones de treballadors rurals i urbanes de Catalunya, perquè en aquest Pressupost no hi ha res que

S'ha posat a la venda el llibre d'en CAMPALANS

**Hacia la España de todos**

(Paraules castellanes en defensa de l'Autonomia)

\*

Pròleg d'en **Gabriel Alomar**

5 PESSETES

Comandes a aquesta Redacció i a totes les llibreries

Els subscriptors de «JUSTÍCIA SOCIAL» poden adquirir el llibre per 4 pessetes franc de ports i certificat

faci referència a una cosa tan angoixosa, viva realitat a Catalunya, com és la crisi econòmica i l'atur forçós. Jo crec que el Govern de la Generalitat ha comès un error no dedicant almenys per a aquestes atencions una partida especial, sobretot en la forma que nosaltres desitjaríem. El Consell Executiu demana autorització, en virtut de l'article 5, per a emetre obligacions de l'Emprèstit de 30 milions de pessetes, emès el 1928 per l'extingida Diputació de Barcelona, i aplicar aquestes inversions a les necessitats pressupostàries. Demana l'autorització, per si això no fos possible, per raons que tots sabem, perquè s'autoritzi a fer altres emissions de crèdit, a resultes, també, de fer front a les necessitats pressupostàries d'aquest Pressupost. Nosaltres modifiquem lleugerament aquest article i diem que s'autoritzi el Consell Executiu perquè, a proposta del Conseller de Finances, emeti tot el que manca emetre d'aquest Pressupost de 1928 o que faci aquelles alteracions de crèdit que cregui convenient, donada la situació social. Considerem això com indispensable. Ací hi ha dos matisos, evidentment. Un d'ells és una senzilla operació de tresoreria per a fer front al dèficit calculat en el propi Pressupost i per a salvar els deutes passats; l'altre, és també una operació de tresoreria, mitjançant la qual resta un marge d'X milions per a fer front a qualsevol circumstància anormal que es produís, com, per exemple, per a atendre la situació angoixosa de la classe treballadora de Catalunya.

Es clar que el Govern de Catalunya segurament ja ha pensat també, com nosaltres, la manera d'afrontar aquests problemes difícils que avui hi ha a casa nostra i ha trobat possiblement una solució; però a mi em fa l'efecte de com si el Govern de Catalunya sentís en aquestes circumstàncies certes temences, certa angoixa davant l'actitud que prendria en front d'aquesta política l'alta finança, que és la que representen aquests senyors. (*Assenyala la Minoria regionalista.*)

#### LA GENERALITAT HA D'ESSER INDEPENDITZADA DE L'ALTA FINANÇA.

Recordo que a l'estranger hi ha exemples que justifiquen aquests dubtes d'una manera categòrica, i recordo, com a més típic, el cas ocorregut a la República francesa l'any 1924, a conseqüència del triomf esclatant del "Càrtel de Gauches", format pels socialistes, radicals-socialistes i radicals, davant el qual figurava Herriot, i recordo també el segon gabinet Herriot, anomenat llampes, ja que ni tan sols va arribar a durar vint-i-quatre hores. Tinc molt present totes les vicissituds d'aquella victòria de l'esquerra que fou neutralitzada totalment per l'actuació de l'alta finança. Herriot, que representava el pensament de França en aquell moment, era derrotat per Poincaré, que representava els interessos de l'alta finança i els seus tripijocs. Temo que ara pugui ocórrer alguna cosa semblant, i que ja es mediti alguna maniobra en aquest sentit. I per això, els Diputats socialistes, amb el desig de facilitar-vos la tasca que cal fer i que no podem fer nosaltres mateixos, acompanyem en aquest vot particular un Projecte de Llei que tendeix a independitzar la Generalitat de Catalunya de l'alta finança i dels seus possibles xantages polítics, i si pot ésser que la situï de manera que l'alta finança quedi en absolut al marge de la Generalitat.

Aquest Projecte de Llei, del qual solament podré dir-ne breus mots, ja que per disposició del Reglament de la Cambra ha de passar a l'estudi d'una Comissió, és molt senzill, és el que podríem dir-ne l'ou de Colom.

A Barcelona, tots ho sabem, hi ha una situació de fet que gairebé té tots els aspectes d'una situació de dret. I és la que els propietaris, així com les empreses de servei públic, se senten tan omnipotents, que tots els que paguem lloguer o tots aquells que gastem aigua

i llum som considerats com a matèria explotable per aquells bons senyors. Resulta que avui a Barcelona i a tot Catalunya—i el Projecte es refereix a tot Catalunya—hi ha una enorme massa de milions de pessetes en concepte de dipòsit de lloguers i de dipòsit de garanties pel consum del gas, de l'aigua i de l'electricitat, i aquests milions estan en mans dels propietaris de les cases i de les direccions d'aquestes grans empreses de serveis públics; aquestes enormes sumes, per les quals ells no en paguen cap interès, les mobilitzen a llur gust i segurament n'obtenen bons guanys. Nosaltres preguntem: ¿Per quina raó justa els propietaris i les Direccions de les empreses de serveis públics han de quedar-se amb aquestes quantitats que no són d'ells, sinó de terceres persones? I perquè això no ocorri més, creiem, i això és el que es proposa en el Projecte de Llei, que aquestes sumes haurien de constituir el fons d'una institució que formés part de la Generalitat de Catalunya i que serviri de base per a tenir una política financera independent del Govern de Catalunya.

Això és el que proposem, i solament he d'afegir que és necessari afrontar la situació coratjosament, perquè, tingueu en compte, vosaltres, els homes del Govern, que es treballa ja en contra de la vostra actuació i que la tasca que haureu de realitzar no és fàcil, gens fàcil, ans bé, molt difícil; poseu-vos en guàrdia amb els vostres enemics, que són molt poderosos i temibles i que indubtablement a hores d'ara s'estan ja esmolant les ungles.

#### ELS IMPERATIUS DE LA REVOLUCIÓ

Haveu de fer front a circumstàncies verament difícils, no oblidar que la situació de Catalunya no permet més ajornaments ni permet tampoc covardies ni toleràncies amb els que fins ara han destruït tot el bo i tot l'útil que hi havia a Catalunya (*Assenyala la Minoria regionalista.*), i hem de fer esforços perquè no es perdi definitivament res d'això. Tingueu en compte que alguns diaris han parlat ja, faceciosament, que a Catalunya hi ha "Sin trabajo" i que no hi ha "Sense feina". Però, a Catalunya realment ja hi ha "sense feina", i és per això que es necessari anar amb molt de compte amb els que ens diuen que tots els que capitanejen en aquestes manifestacions dels sense feina són castellans. Tingueu present que el català és un home orgullós, és un home que sap callar-se les seves contrarietats i que resta a casa mentre té una esperança, però també no es pot oblidar que quan el català es llança al carrer ja no el conte ningú. Mentre el català té una esperança, roman, com he dit abans, a casa seva per propi orgull i dignitat, i el fet que no porti al carrer la seva misèria, no vol dir que no existeixin els sense feina a Catalunya, ja que són moltes les zones del nostre país en les quals milers de famílies s'hi moren materialment de fam, i en les quals es destrueixen els principis més característics del nostre poble per la promiscuitat obligada en la qual, empenya per les circumstàncies i per la manca de treball, es veu obligada a viure la nostra classe treballadora. És necessari que el Govern atroní aquesta qüestió valentament i sense temer les seves conseqüències.

No se si jo hauré estat afortunat o no en la defensa del meu vot particular; jo espero que abans de votar en contra, que abans de dir que esteu d'acord en el fons d'aquest vot, però que aquest no és el moment oportú per a la seva acceptació, que abans d'ajornar-lo, pensareu bé i ho pensareu dues vegades, que tant vosaltres, els Diputats de l'Esquerra, com nosaltres, els Diputats de la Unió Socialista, som fills de la revolució i que honradament hem d'acomplir el que aquesta revolució ens va manar i que constitueix la voluntat expressa, categòrica, de Catalunya. (*Molt bé. Aplaudiments en la tribuna pública i en la Minoria socialista.*)

Sessió del dia 30 de desembre de 1932

## L'ensenyament professional obrer

### Intervenció del company Fronjosà en la discussió del pressupost de Cultura

Company FRONJOSA: Senyors Diputats: Després del parlament del company Comorera, aquesta Minoria no hauria tornat a intervenir en la discussió dels Pressupostos si el senyor Valls i Taverner no ens hagués fet al·lusions d'una manera personal. Nosaltres sabem que l'ensenyament professional obrer a Catalunya és una cosa inconnexa que fa que no tingui l'eficàcia que tindria en un pla de conjunt portat a terme per l'Ajuntament i la Generalitat. Nosaltres també sabem que hi ha institucions de caràcter popular, com els Ateneus Enciclopèdic i Polytechnicum, entitats que per a nosaltres han de merèixer tota la consideració, que en moments històrics per a Catalunya han estat precisament els dipòsits de la ciutadania i de la sensibilitat del poble.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Si em permet, senyor Fronjosà: Això no m'ho ha d'explicar.

Company FRONJOSA: I que ara no estan prou atesos ni tenen el suport per part de la Generalitat que seria interessant tinguessin. Aquests dies he tingut ocasió de parlar amb el senyor Conseller de Cultura i li he demanat si algun dia voldria tractar àmpliament d'aquestes coses, i el senyor Conseller ha accedit a aquests desigs nostres.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Exacte.

Company FRONJOSA: Per tant, aquell dia potser serà arribat el moment oportú de parlar d'una sèrie de qüestions que fan referència a la cultura i a l'ensenyament professional obrer a casa nostra, i es veurà que precisament tot aquest període que va des del 14 d'abril fins avui, solament ha estat possible el funcionament de l'Escola Industrial gràcies al patriotisme de l'actual Conseller de Cultura; pel tacte, l'habilitat i l'experiència del company Campalans i la comprensió dels ex-alumnes anteriors a la Dictadura que veieren el moment difícil que travessava Catalunya en aquells moments amb la discussió de l'Estatut a les Corts Constituents i que qualsevol moviment nacional o qualsevol indiscreció o no escoltar les suggerències o els consells dels homes de la situació política, podria determinar una altra visió del moment. Solament el conjunt de tots aquests factors ha fet possible que l'Escola Industrial—que evidentment d'ella i d'altres coses un dia n'hauré de parlar—funcionés d'aquesta manera regular que ha funcionat fins ara. Res més.

El Sr. VALLS I TAVERNER: El dia que es plantegi aquest debat parlarem de tot això.

Company FRONJOSA: El senyor Valls i Taverner, amb el qual he conviscut en èpoques doloroses i pel qual serví un afecte que no em mereix cap altra persona de la seva Minoria.

Diversos Srs. DIPUTATS de la Minoria regionalista: Moltes gràcies! (*Rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: Senyors Diputats, els afectes no s'imposen.

Company FRONJOSA: Doncs he comentat aquelles paraules perquè en parlar el senyor Valls i Taverner del funcionament de l'Escola Industrial, ha dit que possiblement jo podria dir-ne coses. Evidentment que en podria dir de coses i moltes coses, però les diré quan ho cregui oportú i ho cregui convenient.

## Defensa de la Cooperació

### Intervenció dels companys Comorera i Serra i Moret en la discussió del pressupost d'Economia

Company COMORERA: Senyors Diputats: En el si de la Comissió de Pressupostos jo vaig presentar un vot particular a l'article 10

d'aquest capítol que es refereix precisament a allò de què parlava el senyor Tallada. Jo el vaig redactar en la forma següent: "Per estimular l'organització cooperativa i concessió de préstecs reintegrables a cooperatives de treball, de producció, de crèdit i de la llar higiènica, 940.000 pessetes." Aquest augment considerable de partida no significava un augment en el Pressupost. No es va fer altra cosa que refondre o ajuntar tres partides del Pressupost de Treball i aquesta partida del Pressupost d'Economia. El mateix dia que jo vaig presentar aquesta proposició a la Comissió de Pressupostos el senyor Conseller de Finances, compartint en principi la bondat de la idea que jo allí vaig expressar, em va dir que ell portaria al Consell una modificació d'aquesta partida que ara s'està discutint en sentit favorable. Les paraules del senyor Conseller foren confirmades i avui ens trobem en el Projecte que la partida per comptes d'ésser de 228.000 pessetes, és de 500.000. Veritablement he de dir que en principi el meu pensar fou acceptat pel Consell de la Generalitat. Vol dir que les idees que nosaltres expressàrem en el si de la Comissió de Pressupostos podran començar a tenir un principi de realització en quant entrin en vigència aquests Pressupostos, i tenint en compte això, nosaltres no tenim cap interès a mantenir el nostre vot particular i expressem la nostra adhesió a la partida tal com ha restat redactada després de l'esmena feta per acord del Consell de la Generalitat. Vull dir que ara nosaltres per comptes d'ésser Diputats que s'oposen a una partida del Projecte, en realitat ens hem transformat en defensors d'aquesta partida, i en defensors especialment contra aquells que semblant que la defensen, el que voldrien en la realitat és que mai no es destinessin una sola pesseta en funcions socials d'aquesta naturalesa.

Nosaltres entenem que l'Estat ha d'estructurar i ajudar les noves organitzacions de caràcter econòmic de tal manera que no puguin haver-hi filtracions de sentimentalisme i que sempre amb les pessetes esmerçades hi hagi la possibilitat de fer una obra permanent que vagi a la transformació econòmica vers la qual el món camina. Per això ens oposàvem en principi a les partides del Pressupost del Treball perquè en elles hi havia aquestes possibilitats de filtració infecunda i volíem que s'augmentés considerablement la partida de cooperativisme, perquè les pessetes gastades per aquest fi sempre anessin a produir coses de caràcter permanent i que tinguessin la possibilitat de possibilitar un assaig contra un sistema capitalista que és avui el pesombre del món civilitzat.

Evidentment les paraules del senyor Tallada, que aparentment són de defensa o d'adhesió a aquesta política d'ajut a les noves formes econòmiques, típicament proletàries—encara que ell la confongui amb l'ajut als petits industrials, cosa que nosaltres no ens preocupa i que no té res a veure amb aquesta partida del Pressupost—, no m'han impressionat, perquè en el fons, totes les paraules que en sentit de simpatia vers aquestes noves formes econòmiques puguin sortir d'homes que ideològicament i econòmicament estan lligats a la ideologia i als interessos del sistema capitalista, no tenen per a mi cap valor, no són per a mi res més que una mera qüestió de tàctica. Abans el gran capitalisme català passejava el Sometent pels carrers de Barcelona. Avui s'ha civilitzat una mica i ha comprès que la violència brutal de dalt no resol els conflictes entre el treball i el capital, i ha canviat una mica de tàctica: adopta paraules i fórmules del camp adversari. Però no és que desitgi que això es realitzi. Dirà: això és molt bonic, això està molt bé, però ja es farà demà; avui no es pot fer, cal esperar una altra oportunitat: això no ho ha de fer—com ara diu—el Govern de la Generalitat, sinó les Caixes d'Estalvi, quan sap que la Caixa d'Estalvi no pot fer-ho, perquè

li manca una Llei, perquè li manca l'autorització deguda. L'important és que es detingui aquesta tasca econòmica, esperant una oportunitat, deixant per al dia de demà la resolució. Vull dir, doncs, que aquesta partida del Pressupost de la Generalitat és potser la que en si mateixa té un major contingut ideològic, i és potser la que pot portar en l'esdevenir majors conseqüències transcendents, conseqüències que han d'interessar també els senyors defensors del capital, perquè ja és una cosa que ningú no pot ignorar que l'evolució política i econòmica del món va envers la supressió d'una cosa, i que a aquesta supressió s'arribarà d'una manera o d'altra; d'una manera suau o d'una manera violenta. D'una manera suau, si la gent que té la responsabilitat de la direcció té la consciència suficient per a facilitar aquesta evolució, i d'una manera violenta si es posa en front d'aquesta evolució. Jo afirmo que la manera d'assegurar l'evolució suau envers les noves formes de civilització és justament aquesta: la de facilitar l'organització autònoma i econòmica dels treballadors en la seva lluita contra el capital.

Company SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Serra i Moret té la paraula, per al·lusions.

Company SERRA I MORET: Senyors Diputats: Efectivament, demano la paraula per al·lusions; per contestar aquesta amable al·lusió del senyor Tallada. Però no voldria que em passés per alt dir abans que res, en nom d'aquesta Minoria, que ens adherim a un dels vots particulars que el senyor Tallada signa i que és el que fa referència a les partides 981 i 982, perquè tots els arguments que ell ha adduït en contra del Consell d'Economia són compartits per nosaltres i, per consegüent, nosaltres podem sense escrúpol unir-nos al vot particular que ell ha signat.

En el que fa referència a la substitució i creació d'organismes que podrien realitzar aquesta protecció o ajut a les cooperatives de producció o a qualsevol altre organisme de caràcter col·lectiu que els creés en vistes a una transformació indubtablement del règim econòmic actual, jo he de dir en contra de l'opinió manifestada pel senyor Tallada que considero molt perillós que la Caixa de Préstec de la Generalitat de Catalunya emprengués aquesta ruta, per raons que el senyor Tallada comprendrà perfectament. En primer lloc, perquè la Caixa d'Estalvis es nodreix del petit estalvi, dels petits estalvis dels seus imponents. Es ben sabut que l'estalvi és sumament sensible, el senyor Tallada ho sap prou bé; el petit estalvi és tant o més sensible que el gran capital a qualsevol estat d'alarma, a qualsevol suposició o a qualsevol injúria que circuli en contra del Consell d'Administració o en contra de la pròpia administració del capital. Per consegüent, estaria sempre subjecte a aquest perill i crec que seria inadequat que fos la Caixa d'Estalvis la que fes aquest préstec o prestés aquest ajut a les cooperatives de producció.

Per altra part, si el Parlament o el Govern fessin o dictessin disposicions o lleis que poguessin facilitar el que avui no pot fer la Caixa d'Estalvis dintre de les Lleis vigents, és cosa que està encara per discutir, perquè el senyor Tallada no ignora que la paraula "Caixa d'Estalvis", que el règim de la Caixa d'Estalvis, no figura en l'Estatut de Catalunya i que és una cosa que nosaltres haurem d'anar amb molta de cura perquè no se'ns escapi. Perquè dintre d'alguns dels epígrafs de les coses que es passen a Catalunya, nosaltres hem de procurar incloure la Caixa d'Estalvis, és a dir, el règim d'estalvis, perquè al fi i al cap tot l'estalvi català no pot estar a mercè de les Lleis generals d'Espanya, puix que és riquesa nostra, cosa que ha de restar aquí, per a poder nodrir les nostres activitats i que puguem disposar i encarrilar aquesta gran font de riquesa creadora que repre-

senta l'estalvi. Espero, doncs, que el senyor Tallada haurà comprès els motius pels quals figura aquesta partida inicial i desitjo explicar al senyor Tallada el perquè ha d'ésser precisament un organisme de govern el qui ha de realitzar aquesta funció. No pot realitzar-la cap organisme de crèdit; ha d'ésser un organisme de govern, una corporació pública, la que ha de fer aquests préstecs. No pot ésser que una institució particular o que tingui un aspecte particular, primerament perquè les normes en què es basen aquestes institucions particulars no entren dintre d'aquest aspecte d'auxili que vol impulsar i que deu impulsar des del punt de vista capitalista i perquè tots sabem fins a quin punt el règim capitalista necessita de l'organització d'aquestes cooperatives; les necessita com a factors derivatius, com a una nova influència; les necessita des d'una infinitat de punts de vista per la seva pròpia organització. No hi ha Estat modern que no hagi en certa manera impulsat el moviment cooperativista dintre del seu país. Però, a més, dic que ha d'ésser una funció de govern i que no s'ha de tenir por que les influències o ideologies dels que governen puguin orientar aquestes institucions en un sentit o altre.

Nosaltres hem practicat aquest sistema de préstecs a les cooperatives durant el temps que hem tingut l'honor de formar part del Govern de la Generalitat i estar al front d'aquest Departament. Mai no ens ha guiat cap tendència especial. Quan hem tractat d'esmenar o ajudar alguna d'aquestes cooperatives el que hem fet és una altra cosa: primerament, estudiar la moralitat dels components de la cooperativa; la moralitat de les seves funcions i dels seus designis; estudiar si estaven dintre de la Llei; estudiar bé si els que componien aquest organisme tenien recititud d'intenció, cosa fàcil de comprovar per la seva pròpia conducta, per la finalitat que perseguïen i la moralitat que oferien. Hem fet un expedient en cada cas i hem anat a investigar en les seves intimitats, la seva pràctica comercial o de producció. Nosaltres, després d'un estudi acurat de totes aquestes condicions, hem resolt o hem proposat al Consell de la Generalitat si es feia el préstec o no. Vet ací que amb aquests precedents, que seran indubtablement seguits pel Govern actual, podem confiar en aquesta partida, si no és totalment aplicada (probablement no ho serà totalment), almenys en la part que s'apliqui serà perfectament aplicada, i és d'una gran necessitat per a Catalunya el que s'apliqui.

## RECTIFICACIÓ DEL COMPANYY COMORERA

A les paraules del senyor Tallada, qui preténia veure en el parlament del nostre company una molèstia personal, aquest darrer replicà:

Company COMORERA: Senyors Diputats: El senyor Tallada ha expressat la molèstia que li han ocasionat les meves paraules. Jo crec, no obstant, que aquelles paraules eren justes. El senyor Tallada defensa i representa aquí una ideologia i uns interessos...

Una VEU de la Minoria regionalista: Quins interessos? Privats?...

Company COMORERA: Collectius!...

El Sr. DURAN I VENTOSA: Representa interessos d'electors, cosa que no tothom fa.

Company COMORERA: Defensa interessos de casta i de classe (*Protestes de la Minoria regionalista.*) Jo igualment represento una ideologia i uns interessos completament inconciliables amb els seus, i que, per tant, han de manifestar-se sempre en terrenys completament oposats. Amb tota sinceritat he de manifestar que no crec absolutament res de la teoria exposada en aquest punt per la Lliga Regionalista, i estic plenament convençut que si en aquest Projecte que s'ha presentat digués el Govern que la Caixa d'Estalvis farà aquests préstecs, algun senyor de la Lliga s'hauria aixecat per

a dir que no eren funcions de la Caixa d'Estalvis, sinó del Govern de la Generalitat. Allò que importa és ajornar les coses i impedir que es realitzin. Per això jo ho he de repetir ara, com ho he dit abans, sentint que la veritat hagi pogut molestar a algú.

## El turisme a Catalunya

### Intervenció del company Serra i Moret en la discussió del pressupost d'Economia

Company SERRA I MORET: Em causa una gran sorpresa el sentir els senyors de la Lliga Regionalista oposant-se a una partida per al Foment del Turisme. Que s'oposessin a les cooperatives, em semblava una cosa en certa manera lògica, però em sembla ja extraordinari que s'oposin també a això. I molt més que proposin un estalvi o reducció de 9.000 pessetes per una d'aquestes partides. També vull contestar al que entenc que han estat unes al·lusions del senyor Duran i Ventosa. Diu ell que el turisme ha d'ésser una cosa pròpia de la iniciativa privada tot el que sigui propaganda i foment del turisme, però el senyor Duran i Ventosa que ha viatjat per l'estranger sap que arreu del món hi ha unes oficines públiques per a informar els turistes, oficines on hi ha una garantia d'informació. El senyor Duran i Ventosa això ho sap.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Ja parlaré, ja parlaré.

Company SERRA I MORET: Arreu del món hi ha aquesta mena d'oficines en les quals, amb tota imparcialitat i amb tota garantia, es dona informació als estrangers. A Espanya hi havia el "Patronato Nacional del Turismo". No hem de parlar de la gestió d'aquest Patronat que fou un fracàs. Fou un fracàs la gestió que realitzà per tot Espanya i la prova d'això està que s'anà a la seva liquidació o reducció. Feta aquesta reducció, ha de saber el senyor Duran i Ventosa que el "Patronato Nacional del Turismo", que té oficines i serveis a tot Espanya, serveix molt o poc, però que sempre té alguna utilitat, car no era completament inútil; feta aquesta reducció els serveis anaven a suprimir-se i el "Patronato Nacional del Turismo" demanà a les Corporacions públiques—Ajuntaments i Diputacions—si volien ajudar al sosteniment de les oficines locals, o del contrari les haurien de tancar. Nosaltres, a Catalunya, no podíem consentir que aquest servei se suprimís en absolut perquè probablement si ho haguéssim consentit avui s'aixecaria la Lliga Regionalista per a dir que havíem abandonat un dels grans serveis necessaris per a la vida i per a l'economia de Catalunya. No volguérem consentir-ho i vàrem tractar amb el "Patronato Nacional del Turismo" de la forma en què

aquests serveis poguessin ésser traspassats més beneficiosament per a nosaltres o per a Catalunya. Aquests serveis ens foren traspassats sense personal, però garantint el pagament de quatre intèrprets que poguessin fer els serveis a La Junquera, Puigcerdà, Port-Bou i Barcelona, i els altres serveis d'informació, vigilància d'estacions, distribució de propaganda, i totes les informacions que són necessàries a la població estrangera que visita el nostre poble. Tots aquests serveis els havíem de fer nosaltres, ultra la propaganda que nosaltres poguéssim fer, a part de la que el "Patronato Nacional del Turismo" ja editava sobre les coses de Catalunya.

El Sr. DURAN I VENTOSA: No ho editava.

Company SERRA I MORET: Les editava. Jo puc presentar molts fulletons que editava i repartia i que continua fent-ho, més bé o més malament, però ho fa. Aquesta propaganda que editava, i la que nosaltres també editàvem junt amb la de les institucions privades o procedents de la iniciativa privada, serien repartides per les Delegacions de l'estranger: París, Londres, Nova York, Berlín, etc. Serien repartides gratuïtament per les oficines del "Patronato del Turismo", però nosaltres des d'aquí facilitaríem totes les informacions necessàries als turistes que volguessin visitar les nostres regions d'Espanya. Heus ací, doncs, com aquestes oficines foren traspassades a nosaltres. Aquestes oficines existeixen, com ho hauria pogut comprovar el senyor Duran i Ventosa si s'hagués pres la molèstia de llegir (encara que nosaltres no hem fet molta propaganda, sobretot des del Departament d'Economia) les coses que ha fet aquest Departament i algunes de les quals han estat publicades, i entre les quals figuren les informacions i els serveis que s'han fet en aquestes oficines, serveis indispensables en tota ciutat culta i civilitzada. Però, a més, per una o altra raó ens trobem amb un corrent favorable de turisme fins al punt que aquest any de 1932 la xifra de turistes a Barcelona ha arribat a ésser tan alta com la de l'any 1929, durant el temps de l'Exposició, i nosaltres havíem d'atendre forçosament aquest corrent perquè la millor propaganda és la que poden fer els mateixos turistes.

També ha semblat que el senyor Duran i Ventosa volia veure només el caire burocràtic d'aquestes oficines, i per la xifra que es coneixia es pot veure el personal que existeix. És evident que amb 59.000 pessetes, treient el lloguer i altres despeses es veu el personal que hi pot haver. Hi ha únicament de quatre a sis persones empleades i amb aquest personal s'ha d'atendre la vigilància dels molls per tal que s'acabi l'abús que quan venia un vaixell de turistes se'ls atracava, i això, si no suprimim del tot, almenys s'ha esmenat en gran part. També cal remarcar les funcions d'aquesta oficina, com la de Puigcerdà, que a més d'instruir els visitants de la frontera, controla

les estadístiques, facilita la informació indispensable i té la missió de suscitar en tota aquella comarca del Pirineu la creació de Sindicats d'iniciativa i la propulsió de totes aquestes iniciatives privades que nosaltres també creiem de gran eficàcia, però que cal promoure allà on no es produeixen espontàniament. També hi ha la de Port-Bou, que té una missió informativa de gran importància, donada la gran quantitat de passatgers, i la de La Junquera, que es troba en les mateixes condicions. També hi ha les de Girona i Tarragona. La primera no ha produït cap despesa a la Generalitat fins al moment present, i quant a la de Tarragona, que tampoc no l'ha produït, les entitats econòmiques estan en la confiança que la Generalitat hi posarà uns intèrprets que es necessiten pels molts visitants que afluïxen a aquella ciutat. Heus ací, doncs, l'explicació d'unes partides insignificants que figuren en aquest Pressupost.

Quina política de turisme significa això? De moment, això no arriba a ésser una política de turisme. Es senzillament una política encaminada a sostenir unes oficines que es consideren indispensables, unes oficines d'informació que es troben en qualsevol ciutat del món i que algú ha de sostenir, i és natural que ho facin les entitats públiques. Però és que, a més, aquestes oficines de turisme han anat lligades amb la iniciativa privada. En el mateix local i a la mateixa Oficina Central de Turisme de la Generalitat, té el seu domicili la Federació Catalana de Turisme, que ajuda a pagar les despeses d'aquesta Oficina, que té la iniciativa de la propaganda i de la seva distribució, que ajuda en totes aquestes informacions i que fa tot el que és convenient i pot dintre els seus mitjans econòmics per a ajudar i col·laborar en l'obra de la Generalitat. Heus ací com nosaltres hem volgut i hem pogut ajuntar la iniciativa privada amb la funció pública de vigilància i coordinació de serveis, que és sempre la que hi ha d'haver. Perquè dintre de tot això cal que hi hagi també els ressorts de l'autoritat que són considerats necessaris per a vigilar les tarifes de tots els serveis que presta la molta gent que ha de servir els turistes. Moltes vegades es cometien abusos, que sense una autoritat no es poden reprimir. No és que sigui una funció dels serveis de turisme el saber quines són les tarifes dels hotels per a fer-les complir per a saber quines són les tarifes dels tramvies i de totes aquestes coses de què han d'usar els turistes. Però es necessita una funció de govern indispensable per a endegar la iniciativa privada en matèria de turisme. Aquesta funció, en aquest Pressupost figura amb una escala mínima que no hauria d'ésser objecte de la més petita discussió, perquè no pot ésser ni més modesta ni més restringida. Ni tan sols no admet ni pensar que sigui una política de turisme, sinó la continuació d'uns serveis indispensables i elementals que en qualsevol país civilitzat es tenen.